Jaargang 116. Vrijdag, 16 October 1857. No. 124.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD

voor de Stad en Provincie Groningen.

NIEUWSTIJDINGEN.

BRITSCH-INDIË.

De Engelsche bladen behelzen thans de dépêches uit Britsch-Indië, die reeds door ons per telegraaf zijn medegedeeld. Daaromtrent valt dus vooralsnog niets nieuws te vermelden. Het blijkt alleen nog, dat het gevecht, waarbij generaal *Nicholsen* de opstandelingen geslagen heeft, niet door hem gezocht werd. Een corps insurgenten had namelijk Delhi verlaten, ten einde zich in hinderlaag te leggen langs den weg, dien de nieuwe belegeringstrein, die de Engelschen voor Delhi aanvoeren, moest volgen. Die opstandelingen geraakten daarop, vóór zij hun doel konden bereiken, met de troepen slaags, waarover generaal *Nicholsen* bevel voert, en werden totaal geslagen. Men berekende overigens, dat Lucknow op den 15den September zou kunnen ontzet worden en had men alle hoop, dat de plaats het tot dien tijd zou kunnen uithouden.

Wat het oordeel der dagbladen betreft, zoo zegt de *Times* dat de jongste Indische berigten als gunstig moeten beschouwd worden, ja dat blad acht die zelfs de gunstigste welke sedert den aanvang der troebelen ontvangen zijn, en voorspelt hoe, met medewerking der troepen die weldra hunne bestemming bereikt zullen hebben, de opstand binnen een niet zeer lang tijdverloop geheel zal gedempt zijn.

Ook de *Morning Post* houdt de tijdingen wegens den gang der zaken in Indië voor gunstiger dan men had durven hopen. Wel is waar zijn de vorderingen des opstands niet op alle punten gestuit, maar dit acht het blad eerder eene reden om zich er over te verheugen dan van beklag, omdat het gemakkelijker valt een zich openbarend kwaad te bestrijden dan een dat, door zich schuil te houden, dagelijks dieper wortels schiet.

RUSLAND.

De Keizer en de Keizerin van Rusland hebben den 8sten dezer onder groot gejuich der bevolking hunnen intogt in Warschau, de hoofdstad van Polen, gehouden. De stad was met eerebogen en vlaggen versierd en eene ontzettende volksmenigte was van alle zijden te zamengestroomd om de vorstelijke bezoekers te begroeten.

Oorspronkelijk zou het keizerlijke paar 10 dagen in Warschau vertoeven; dit plan is echter veranderd, daar de souvereinen reeds den 11den de stad zouden verlaten om zich naar Kiew te begeven en daar zich eenigen tijd op te houden. Het ontbreekt niet aan geruchten en verwachtingen die men altijd aan de aanwezigheid van den Keizer hecht. Intusschen zijn deze veel verminderd sedert men is begonnen in te zien, dat de droombeelden van zelfstandig bestuur en meerdere onafhankelijkheid in het beheer van het koningrijk zich toch niet verwezenlijken, wanneer ook al meer gematigdheid in de handhaving der politie zigtbaar is.

— De regering heeft een bedrag van zes millioen roebels aangewezen tot den wederopbouw van Sebastopol. Men zal daarbij meer letten op het herstellen der openbare gebouwen, dan wel van de vestingwerken aan de zuidzijde, en dit laatste wel te minder, vermits die, welke aan de noordzijde der haven zijn gelegen, onaangeroerd zijn gebleven, en met weinig kosten nog veel sterker kunnen worden gemaakt.

TURKIJE.

Uit Konstantinopel wordt gemeld, dat zich aldaar nieuwe onaangenaamheden voordoen, ten gevolge van het gesloten vredesverdrag te Parijs. Daarin was namelijk bepaald, dat de Turksch-Russische grenzen door eene Europesche commissie zouden worden vastgesteld. Toen nu die commissie hare werkzaamheden aanving, bleek het, dat de Verhevene Porte eene vergrooting van haar grondgebied op het oog had, rekenende dat hare voormalige bondgenooten, die getoond hadden goed en bloed veil te hebben, opdat het rijk van de halve maan zich zelfstandig zou ontwikkelen, haar ook hier de behulpzame hand zouden reiken, en toen een dergelijk voorstel in den boezem der commissie gedaan werd, vond de Engelsche commissaris dien eisch der Porte voor vervulling vatbaar, en ook de Oostenrijksche commissaris, getrouw aan zijne instructie, om alles te doen wat Engeland deed, verklaarde, zich met het voorstel van Turkije te kunnen vereenigen.

De overige commissarissen, waaronder in de eerste plaats de Russische, protesteerden daartegen, en laatstgenoemde vroeg nadere inlichtingen van zijne regering. Gelijk Keizer *Alexander*, van den aanvang zijner regering, niet dan de doorslaandste bewijzen van gematigdheid heeft gegeven, zoo deed hij ook hier. Daar de zaak van zeer ondergeschikt belang was, gaf de Russische regering voor een gedeelte toe, om een einde aan de zaak te maken, en eenparig keurden nu de verschillende commissarissen de getrokken lijn goed. Het protocol van de nu bepaalde grensscheiding werd opgemaakt en de commissarissen bragten dit naar Konstantinopel. De Porte echter weigert hare toestemming, en als de daarin betrokken gouvernementen aan het Turksch kabinet niet beduiden, dat zijne goedkeuring niet gevraagd wordt, doch noodig is, dan is al de arbeid te vergeefs geweest.

— Handelsbrieven uit Konstantinopel hangen een treurig tafereel op van den financiëlen toestand des lands. Het is gelukkig voor Turkije, dat zijne buitenlandsche schuld slechts gering is, daar dit land anders waarschijnlijk een staatsbankroet te gemoet zou gaan.

— Een algemeen verspreid berigt, dat de Oostenrijksche en Engelsche gezanten te Konstantinopel zich tot de Verhevene Porte hadden gewend met eene vordering, dat de regering des Sultans ook de jongste verkiezingen in de vorstendommen zoude vernietigen, wordt van regeringswege voor ongegrond verklaard, doch met de bijvoeging, dat dergelijke vordering ook onnoodig kan worden geacht, vermits het allerwegen genoegzaam bekend is, welke waarde aan deze verkiezingen kan worden gehecht.

Te dien aanzien leest men in een der half-officiële Oostenrijksche bladen het navolgende: »De vernietiging der laatste verkiezingen in Moldavië te verlangen, is geheel overbodig. De schandelijke praktijken, welke daarbij zijn aangewend, zijn zoo bekend, dat men deswege in Londen, in Petersburg, in Parijs, en zelfs, gelijk wel te denken is, in Berlijn volledig ondergrigt moet zijn. Deze zoogenoemde vrije verkiezing is door zich zelve veroordeeld, en men behoeft geen uiterlijken vorm, om tot derzelver vernietiging te besluiten. — Naar luid van het Parijsche vredesverdrag zijn de divans bestemd om eene raadgevende stem ten aanzien van de wenschen des lands uit te brengen, en dan zal het aan het te vereenigen congres zijn overgelaten om de waarde van de raadgeving te beproeven en te bepalen.”

TUNIS.

Verschillende Franschen, die kortelings Tunis verlaten hebben, spreken eenstemmig van den diepen indruk, dien de hervormingen, door den Bey ingevoerd, gemaakt hebben, niet alleen in zijn gebied, maar in alle landen aan de Middellandsche zee. De aanwezigheid van het Fransche eskader heeft voorzeker daartoe veel bijgedragen, dat zijn langdurig verblijf in de wateren van Tunis heeft geregtvaardigd door de vele wanordelijkheden die in Tunis aan de hervormingen waren voorafgegaan.

De Sultan van Turkije, die het met ietwat leede oogen moet hebben aangezien, dat die hervormingen zoo maar op aandrang eener vreemde mogendheid in Tunis zijn ingevoerd, zonder dat daarbij het gevoelen van hem als Souverein is gevraagd, moet wel van den nood eene deugd maken, daar hij zich bezwaarlijk bij Frankrijk, zijnen hoogen beschermer, kan beklagen over diens miskenning zijner souvereiniteitsregten. Om evenwel den schijn ten minste te bewaren en het oppergezag der Porte over het regentschap Tunis niet geheel in de schaduw te stellen, is een ambtenaar uit Konstantinopel derwaarts gezonden, ten einde aan de in Tunis afgekondigde hervormingen door de bekrachtiging des Sultans het hoogste gezag bij te zetten.

ITALIË.

Den 12den heeft de inwijding van den spoorweg tusschen Milaan en Venetië plaats gehad.

— Den 7den dezer is een personentrein tusschen Turijn en Genua tegen een goederentrein aangereden; eenige wagens zijn daarbij verbrijzeld en verscheidene passagiers gedood of gewond.

— Te Carrara, in het hertogdom Modena, zijn den 28sten September j.l. wanordelijkheden voorgevallen, waaraan de politieke hartstogten niet vreemd geweest schijnen te zijn; eenige menschen zijn daarbij omgekomen. Dien ten gevolge is die stad, volgens een berigt uit Genua van den 7den dezer, wederom in staat van beleg gesteld en haar garnizoen met 300 man troepen versterkt.

— De Fransche *Illustration* van den 3den dezer deelt het volgende mede omtrent het leggen van den telegraafdraad in de Middellandsche zee.

De expeditie, onder de leiding van de heeren *Newal*, ingenieurs, vertrokken zijnde van Cagliari op de kust van Sardinië met den kabel, die in het ruim van de »Elba” was geborgen, is begonnen met dien te leggen, uitgaande van Bona op de kust van Algerije. Onder de voornaamste leden der expeditie bevinden zich de ridder *Bonelli*, directeur der telegrafen in Sardinië, *Siemens*, directeur der telegrafen in Pruissen, *Brainville*, vertegenwoordiger der Fransche telegrafen, en *Brett*, concessionaris van de lijn en uitvinder van het stelsel van onderzeesche telegrafie. De voorloopige werkzaamheden zijn Maandag begonnen en Woensdag avond was de geheele kabel onder water en de gemeenschap tusschen de beide kusten geopend. De afstand tusschen Cagliari en Bona is 250 kilometers. Een rotsachtig eiland, Galita, bevindt zich op den weg op weinig afstand van de kust van Afrika. Het gewigt van den kabel, in den eersten togt, die mislukt is, was 8 tonnen voor elke mijl, terwijl het gewigt van den nu gelegden kabel is verminderd met ongeveer 1½ ton per mijl, hetgeen gevoegd bij de meerdere volmaaktheid van de werktuigen, die bij de nederlating worden gebruikt, en bij de bekwaamheid der ingenieurs, de taak aanmerkelijk gemakkelijker heeft gemaakt onder omstandigheden, waarbij zich groote materiële moeijelijkheden voordeden. De opmeningen en peilingen toch, door *Delamarche* gedaan, hadden doen zien, dat op eenen betrekkelijk korten afstand van 250 kilometers diepten en oneffenheden worden aangetroffen, grooter dan die in den Atlantischen Oceaan.

Gedurende de helft van het traject is de diepte 3 of 4 kilometers, en het bed van bijna de geheele andere helft verheft zich eensklaps tot 300 en zelfs 400 meters onder de oppervlakte. De bodem der Middellandsche zee, gevormd uit zacht schelpachtigen kalkgrond, gelijkt veel aan dien van het kanaal tusschen Dover en Calais, en bood eene uitmuntende vlakte voor het leggen van den kabel. Deze bestaat uit vier koperdraden voor de electrische geleiding; zij zijn spiraalswijze om elkander geslagen. Bijna de helft van den kabel, benoodigd om den telegraaf door de Middellandsche zee te verlengen van Sardinië tot Malta en van Malta tot Corfu, is gereed, en zoodra de andere helft ook is afgewerkt, zullen deze punten in telegrafische gemeenschap met het vaste land gebragt worden.

— Over het doorbreken van den Mont-Cenis, waarmede voor eenigen tijd een aanvang is gemaakt, worden uit Chambery de volgende bijzonderheden gemeld. Tot deze reusachtige onderneming is een gang van 12 mijlen noodig, die binnen 7 jaren moet voltooid zijn. Het boren zal niet door mijnen, maar door middel van een werktuig, dat de Sardinische ingenieurs *Sommelier* en *Grandis* uitgevonden hebben, bewerkstelligd worden. Dit werktuig bestaat uit eene reeks van stalen hamers, welke door luchtpersing in beweging gebragt worden en door hunne slagen de steenen muren onweerstaanbaar vernielen. De hoogte van den berg dwong de ingenieurs dit stelsel aan te wenden. Wegens de groote hoogte kon men namelijk geene groeven openen, om den onderaardschen gang op alle punten door mijnen op te breken. De aanzienlijke kosten draagt de Sardinische regering, die ook de werken door hare ingenieurs laat leiden. De maatschappij van den *Victor-Emmanuel*-spoorweg zal daarvan slechts 20 millioen frs. dragen en de eerste storting van dit kapitaal doen, wanneer 4 mijlen van den tunnel geopend zijn.

Zooals men weet, is de berg Cenis 2000 ellen hoog en op een zijner plateaux bevindt zich een meer, welks grootste diepte 120 ellen bedraagt. De tunnel kan derhalve onder dit meer loopen, zonder den bodem van zijn bed aan te raken, waarvan hij nog door eene 1800 ellen digte bergmassa zal afgescheiden worden.

SPANJE.

Er zijn nog geene berigten uit Spanje ontvangen, uit welke de afloop der ministeriële crisis met zekerheid op te maken is.

— Volgens de onlangs gehouden volkstelling, bedraagt de bevolking van Spanje met de naburige eilanden 16,301,851 zielen. De bevolking van Cuba wordt op 1,023,713, die van Portorico op 312,000, en die van de Philippijnsche eilanden op 3,507,277 zielen gerekend.

PORTUGAL.

Ten vorigen jare rigtte de cholera verschrikkelijke verwoestingen te Lissabon aan. Dit jaar komt de gele koorts de bevolking teisteren. De plaag heerscht het hevigst in de wijken langs den Taag. De eerste slagtoffers der ziekte waren ondergeschikte beambten, die uit de pakhuizen van de douanen de daar bewaarde goederen haalden; vervolgens werden de hoogere ambtenaren aangetast, en zoo trof den hoofd-directeur, den onder-directeur en den eersten verificateur in ééne week de wreede ziekte, die hen ten grave sleepte. Zoo als men wel denken kan, staan de zaken zoo goed als stil. De rijken gaan naar buiten, waar zij echter van de ziekte niet verschoond blijven, en verscheidene sterfgevallen op het platteland bewijzen dat het verlaten van de stad geen middel is om aan de plaag te ontkomen. In de stad steeven gemiddeld 15 tot 18 menschen daags aan de gele koorts, en volgens de laatste berigten was de ziekte nog toenemende. De gasthuizen en hospitalen zijn vol, en de regering, die niets verzuimt om de noodlijdende klassen te hulp te komen, heeft aan het 7de regement infanterie eene andere verblijfplaats aangewezen, om zijne kazerne tot hospitaal in te rigten. In de straten worden elken avond harsachtige stoffen gebrand; de regering heeft echter gemeend het gebruiken van dit middel te moeten tegengaan, daar die vuren veeleer strekten om schrik en angst in de stad te verspreiden dan om haar gezond te maken; eenige ongeregeldheden waren het gevolg van het verbod, doch werden spoedig bedwongen. Van regeringswege wordt al het mogelijke gedaan, om krachtdadige hulp te verschaffen in de woningen waar een geval zich voordoet. Al de geneeskundigen te Lissabon leggen in deze omstandigheid de meeste bereidvaardigheid en den besten wil aan den dag.

ZWITSERLAND.

Het getal R.-Katholijken neemt in Zwitserland van jaar tot jaar toe. Te Genève zijn zij binnen weinige jaren van 3000 tot 16,000 vermeerderd; te Bazel sedert 10 jaren van 2000 tot 6000; ook te Bern en Zurich is hun aantal sterk toegenomen. De oorzaak, waaraan deze vermeerdering wordt toegeschreven, is voor een groot deel hierin gelegen, dat de bezwaren, waarop vroeger de vestiging van R.-Katholijken stuitte, sedert door den geest van verdraagzaamheid zijn opgeheven. In Schwijz heeft de hoogere R.-Katholijke leerstoel eene buitengewone vlugt genomen. Alle pogingen der ultramontanen centraliseren zich meer en meer in Zwitserland. De Pius-vereeniging breidt zich steeds uit. In St. Gallen openbaart zich de ultramontaansche ijver in vele opzigten.

DUITSCHLAND.

In den gezondheidstoestand van den Koning van Pruissen is gelukkig eene verbetering gekomen. De geneesheeren hebben sedert Maandag weder eenige hoop op het behoud van zijn leven gegeven en de laatste bulletins zijn ook van meer gerusstellenden aard. Het bulletin van den 13den, 's morgens, luidt:

»De congestiën zijn verminderd, de bloedsomloop minder onderdrukt, de nacht is dien ten gevolge rustiger doorgebragt, en Z. M. bevindt zich eenigzins opgewekter.”

De gedrukte stemming, waarin de bevolking verkeerde, heeft voor vreugde over de aanvankelijke herstelling plaats gemaakt. Het bureau van den hofmaarschalk, waar de officiële bulletins worden uitgegeven, is letterlijk belegerd. Alle dagbladen hebben extra nommers uitgegeven en aan de posterijen wordt het mogelijke gedaan, die zoo spoedig doenlijk te verzenden.

De belangstelling die zich, ook in het buitenland, in den toestand des Konings vertoont, is zoo groot en algemeen, dat de telegrafen te Berlijn bijna rusteloos werkzaam zijn om de navragen uit Parijs, Londen, Brussel en andere steden van Europa te beantwoorden.

De toestand schijnt intusschen altijd hoogst bedenkelijk. Van wege den minister van binnenlandsche zaken is aan de besturen der schouwburgen kennis gegeven, dat de regering verlangt en verwacht, dat, bij de ernstige stemming, die thans is heerschende, geene andere dan ernstige stukken zullen worden opgevoerd. Alle openbare danspartijen en dergelijke vermakelijkheden zijn geschorst.

Op de aanschrijving van den minister voor de eeredienst heeft het aartsbisschoppelijke vicariaat te Keulen, bij afwezigheid van den aartsbisschop, voor geheel het kerspel openbare gebeden voorgeschreven tot behoud van het leven en het herstel des Konings, opdat Z. M. nog langen tijd, nieuw versterkt naar geest en ligchaam, met liefde, vreugde en zegen, de hem opgelegde zware pligten jegens zijn volk zou mogen vervullen.

De berigten door sommige dagbladen en daaronder door *de Nord* gegeven, betreffende het opdragen van den titel en van het gezag van regent aan den prins van Pruissen, zijn minstens voorbarig. Volgens art. 56 der constitutie, wordt het regentschap eerst dán vereischt, wanneer de Koning minderjarig is of gedurende geruimen tijd verhinderd is zelf te regeren.

Evenwel heeft de ministerraad op den 10den dezer besloten, dat de prins van Pruissen in naam des Konings het gezag van dezen moest uitoefenen; dit zou eene tijdelijke plaatsvervanging zijn. Intusschen heeft de prins van Pruissen dit voorstel nog niet aangenomen, maar zulks afhankelijk gesteld van de goedkeuring des Konings. De kwestie van het regentschap zou alleen dán ernstig kunnen opgeworpen worden, wanneer de Koning, die volgens de laatste bulletins helder van hoofd is, onverhoopt weder het bewustzijn mogt verliezen.

— Het huwelijk van den vermoedelijken troonopvolger van Pruissen met de oudste dochter van Koningin *Victoria* zal, zoo geen, vooral thans te vreezen, ongelukkige omstandigheden hierin verandering brengen, binnen weinige maanden voltrokken worden. H. M. de Koningin van Engeland heeft weder een bewijs gegeven van hare moederlijke genegenheid, door hare tapijtwerkers en behangers naar Berlijn te zenden, ten einde de toekomstige prinses van Pruissen in de hoofdstad van haar nieuw vaderland vertrekken vinde, geheel gelijk aan die, welke de prinses thans te Windsor bewoont.

— De sluiting van het concordaat tusschen Wurtemberg en Rome geeft reeds tot verwikkelingen aanleiding tusschen de regering en het bestuur der Protestantsche kerk, welke dezelfde volkomene vrijheid en onafhankelijkheid verlangt als thans aan de R.-Kath. landgenooten is toegekend.

— Te Hamburg is onlangs de eerste luitenant *Meijer*, een Israëliet, tot kapitein bij de Hanseatische infanterie bevorderd. Dit is de eerste Jood, die te Hamburg officier werd. Ook bij de Hamburgsche burgergarde zal eindelijk een Jood officier worden.

— Aan den staf der oude krijgslieden te Weimer is het volgende schrijven gerigt geworden:

»Hoogloffelijke staf van veteranen! Het in het *Frankfurter Journal* vervatte artikel, dd. Weimar, den 27sten September, noemen wij voor eene mystificatie houden, daar het toch alleen aan oude lieden, wier verstandelijke vermogens verzwakt zijn, in den zin kan komen, eene agitatie tegen een eereteeken als de St. Helena-medaille te weeg te brengen; eene agitatie, welke alleen van een patriotieken schoolvos kan zijn uitgegaan. Wanneer de veteranen dat niet begrijpen, dan waren zij nimmer waardig soldaten van het groote leger genoemd te worden! Sapienti Sat.” Dit schrijven is geteekend uit Darmstadt in den 3den October van een gezelschap Zuid-Duitsche veteranen.

Hierop is het volgende antwoord gegeven door den staf der oude krijgslieden te Weimar, d.d. 8sten October:

»Indien de schrijver moed en eergevoel had, dan zou hij zijn naam genoemd hebben. Ook wij hebben eenmaal tot het groote en tot het nieuwe leger behoord, en wanneer een Duitscher ten dien tijde eene heldendaad begaan en daarvoor op de plaats eene decoratie ontvangen heeft, goed, hij drage het teeken met eere. Doch wanneer na 42 jaren, nu ons vaderland eene geheel andere stelling ingenomen heeft, van een ons geheel vreemden regent ons eene St. Helena-medaille wordt aangeboden, dan moeten wij haar met verachting van de hand wijzen. Wij achten en eeren de Fransche nationaliteit, maar wij verwachten ook van haar, dat onze nationaliteit evenzeer geacht wordt. Wanneer de anonyme schrijver uit Darmstadt dit niet gevoelt en begrijpt, dan heeft hij bij het zoogenoemde groote leger niets geleerd, en draagt het geringste vaderlandsche gevoel niet in zich om. Het is goed dat ons schoone vaderland nog niet zoo zwak van ouderdom is, als de Darmstadtsche veteraan.”

— De zucht van vele ouders, vooral uit den arbeidersstand, om hunne kinderen reeds vroeg in fabrijken te plaatsen, die maar al te vaak, ook buiten Duitschland, op eene benadeeling van de verstandelijke vermogens der kinderen uitloopt — heeft aan de hertogelijke regering van Anhalt-Dessau aanleiding gegeven om van hare zorg voor de opvoeding der jeugd te doen blijken. Zij heeft bij een dezer dagen uitgevaardigd besluit bepaald, dat alleen kinderen die reeds hun 13de jaar zijn ingetreden, in fabrijken of bij andere takken van nijverheid mogen worden toegelaten, mits ook dan nog voor een goed schoolonderwijs gezorgd worde, de ruimte in de werkplaatsen niet voor de gezondheid nadeelig zij en ook de werkzaamheden niet boven hunne krachten zijn. Verder zijn nog talrijke bepalingen in dezen geest gemaakt en wordt het werkloon der kinderen van 1 tot 4 thaler gesteld.

— Terwijl elders in Duitschland de voor velen zoo verderfelijke speelbanken zich in de voortdurende bescherming der regeringen mogen verheugen, is de speelbank die op het aan Engeland toebehoorende eiland Helgoland oogluikend werd toegelaten, plotseling opgeheven. Het volgende vooral gaf tot dezen prijzenswaardigen maatregel aanleiding: In het midden der vorige maand kwam een Franschman op Helgoland aan, met het vaste voornemen de bank weder gelijk te doen springen. Hij had in het vorige jaar aldaar aanzienlijke sommen verloren en ging ditmaal eene groote som mede. Onderscheidene dagen gingen voorbij, zonder dat er iets bijzonders voorviel, noch gewonnen of verloren werd, toen de vreemdeling, terwijl reeds de kleine kogel zijn gewigtigen loop nam, plotseling een groot aantal goudstukken op de roulette verdeelde. Terstond liet de croupier zijn *Rien ne va plus* (te laat) hooren, en stiet met zijne hark de goudrollen terug. De Franschman protesteerde en verlangde, indien de kogel te zijner gunste uitwees, de uitbetaling van het gewonnene. De bank weigerde, en daar de aanwezige badgasten allen voor den

Franschman partij trokken, ontstond een hevige strijd. Onverwacht trok de Franschman nu het rad uit de roulette, nam het onder zijn arm en wilde de zaal verlaten. De croupier, geholpen door zijne ondergeschikten, ontweldigde hem zijn roof. De vreemdeling werd gevangen genomen, en den volgenden morgen met het eerst afgaande schip naar Hamburg gezonden. Hier bragt hij bij den Engelschen consul zijn beklag in en het gevolg was, dat het slechts oogluikend geduldde hazardspel terstond verboden werd. De pachter der speelbank had het vorige jaar een 10jarig contract gesloten met de eilanders, waarbij hij zich verbond, jaarlijks 4000 mark uit te keeren en een nieuw badhuis te bouwen, dat na afloop van het contract, het eigendom der eilanders zou worden.

ZWEDEN.

Eene der eerste handelingen, waarmede de kroonprins *Karel* zijn regentschap inwijdt, zijn belangrijke benoemingen bij het leger en de vloot. Aan zijnen broeder *Oscar* heeft hij het kommando over de garde-brigade opgedragen, den baron *Wrede* tot bevelhebber der Zweedsche artillerie en den heer *Annerstedt* tot contre-admiraal en chef van het maritieme bestuur benoemd. Men verwacht nog vele andere benoemingen.

De *Nord* wil weten dat de kroonprins met zijnen broeder op eenen goeden, zoo niet op regt hartelijken voet staat, doch dat hij zich minder goed kan verstaan met zijne moeder, *Eugenie* van Leuchtenberg, eene schrandere en energique vrouw. De liberale partij, bij welke hij vroeger wegens zijn tegenstand tegen de hervorming der constitutie slecht aangeschreven stond, zou zich later, sedert zijne vastberaden houding tegenover Rusland, eenigzins met hem verzoend hebben.

GROOT-BRITTANJE.

Het bestuur der Bank van Engeland is spoedig tot de overtuiging gekomen, dat de verhooging van het disconto, waartoe het in het midden der vorige week overging, niet toereikend was om haren voorraad specie voor uitputting te bewaren; Maandag heeft het tot eene nieuwe verhooging besloten en het disconto in eens op 7 per cent gebragt. Hoewel deze maatregel niet onverwacht kwam, heeft hij eene nieuwe en aanmerkelijke daling in den prijs der Engelsche staatsschuldbrieven te weeg gebragt.

Intusschen wordt nog weder eene verhooging van het disconto tot op 8 pCt. verwacht, daar de vraag naar geld op eene verontrustende wijze blijft toenemen, terwijl er bovendien 400,000 £ naar Amerika wordt verzonden.

— Terwijl van sommigen de beschuldiging is uitgegaan (die echter weldra werd gelogenstraft), dat een te zeer overdreven en onverstandige ijver der Engelsche zendelingen en van hunne medehelpers niet weinig tot het uitbarsten van den opstand in Indië zou hebben bijgedragen, heeft het bestuur van het Britsche Zendelinggenootschap dezer dagen zijne beschouwingen openbaar gemaakt over wat in een Christelijk opzigt aldaar verzuimd zou zijn, en wat er verrigt moet worden om het Christendom bij de Indische bevolkingen ingang te verschaffen. » Waarom — dus heet het — is Engelands nationale godsdienstleer aldaar met schimp overladen en zijn de vrouwen en kinderen van Engeland op gruwzame wijze geslagt? Omdat Engeland sedert ruim eene halve eeuw alleen voor de wereldlijke hervormingen in Indië — voor deszelfs bekeering tot het Christendom nagenoeg in het geheel niet gezorgd heeft. De schuld lag zoowel bij de Kerk als bij de Indische regering. De eerste was niet ijverig genoeg in hare zendingspogingen, de laatste wilde aanvankelijk in het geheel geene zendingen dulden; later hield zij hare onzijdigheid jegens alle godsdiensten vol. Aan deze onverschilligheid moet een einde komen. De regering moet de Indiërs openlijk doen weten dat zij eene Christelijke regering is, maar daarbij tevens de verzekering geven, dat zij geene bekeeringen door geweld of omkooping maken wil. Däärdoor zal zij niet, zoo als nu het geval was, in verdenking komen van geheime plannen tegen de aloude godsdienst des lands te smeden, en voor de zendelingen zelve, aan welke de inboorlingen ook ditmaal geen leed berokkenden, behoeft zij niet te duchten. Verdraagzaam moet de regering blijven, maar barbaarsche gebruiken moeten niet langer geduld worden. Reeds is in dit opzigt, wat het verbranden der vrouwen, de kindermoord enz. aangaat, veel gedaan, maar er moet nog veel meer gedaan worden. Van groot belang is het dat de regering het gebruik van den bijbel in hare scholen eische, terwijl de Hindoes er geen bezwaar in zien hunne kinderen naar de zendelingsscholen te zenden, waar in den bijbel onderwezen wordt"; enz.

— De *Morning-Star* deelt mede, dat lord *Canning*, gouverneur-generaal van Britsch-Indië, is teruggeroepen, of althans uitgenoodigd geworden is zijn ontslag te vragen. Dit berigt baart veel opzien, ofschoon het zeer weinig geloof vindt. Genoemd blad beweert, dat lord *Palmerston* lang zou hebben geaarzeld om lord *Canning* op te offeren, die hem vroeger zooveel steun en bijstand heeft verleend; doch dat zoo vele en zoo dringende eischen uit Calcutta zijn ontvangen, en de Engelsche pers zich zoo scherp heeft uitgelaten over de onbekwaamheid en het slecht beheer van den gouverneur-generaal, dat de eerste minister hem, in de tegenwoordige omstandigheden, niet langer aan het hoofd der Indische regeringszaken mogt behouden.

Volgens hetzelfde blad, zou er ook ernstig sprake zijn van het zenden eener koninklijke commissie uit het moederland naar Indië, om den waren toestand der bevolking te onderzoeken. In invloedrijke kringen der Britsche hoofdstad wordt deze maatregel als zeer waarschijnlijk voorgesteld. Velen oordeelen dat de Britsche regering, alvorens een onderzoek in te stellen, op meer middelen tot demping van den opstand behoort bedacht te zijn. Het kan echter niet ontkend worden dat uit een uitgestrekt onderzoek, met ijver en verstand bewerkstelligd, vele voordeelen zullen ontspruiten in het belang der hervormingen die men op het oog heeft. Kent men met naauwkeurigheid de grieven van den landzaat, dan is men beter in staat de bedreven misslagen te herstellen en nieuwe te voorkomen. Over vele duistere of kwalijk uitgelegde handelingen zal licht worden gespreid. De O. I. Compagnie alleen zou er belang bij hebben dat de waarheid niet aan den dag kwame, maar haar belang geldt voor het oogenblik al zeer weinig.

— Zoo als men weet, was de inlijving van het koningrijk Oude bij het Britsch-Indisch gebied een der laatste groote maatregelen van de O.-I. Compagnie; bij wijze van vergoeding, moest de Koning van dat uitgestrekte land aanzienlijke sommen ontvangen; althans zoo werd in Engeland geloofd. Volgens den *Morning-Chronicle*, schijnt men zich ten dezen ten eenenmale bedrogen te hebben, en heeft de Compagnie bij het verbeurdverklaren van het rijk van Oude, dat zoo bijzonder productief is aan belastingen, het onnoodig geacht den vorst, dien zij uit zijn bezit stiet, schadeloos te stellen. Zoo veel is zeker, dat, als hem een jaargeld is toegezegd, het hem nooit is uitbetaald. » Wij vernemen," zegt de *Morn.-Chron.*, » dat sedert de inlijving van Oude bij het grondgebied der Oost.-Ind. Compagnie, in Februarij 1856, de bewindhebbers geen cent van de inkomsten van Indië hebben uitgekeerd aan den Koning zelven of aan een der leden van zijn geslacht. De Compagnie, die alles nam, gaf niets terug." Door dit feit wordt veel opgehelderd. Men zal zich zeker nog wel herinneren, dat de troepen die het eerst opstonden, grootendeels inwoners van het koningrijk Oude waren, en bekend is het dat dit land een der brandpunten van het oproer is.

— Kardinaal *Wiseman* en dr. *Cullen*, bisschop van Dublin, zijn beschuldigd geworden, de Engelsche Katholijken te hebben teruggehouden van deelneming aan de inschrijving ten behoeve der slagtoffers van den Indischen opstand. Deze twee hooggeplaatste geestelijken beijveren zich om zich van die beschuldiging te zuiveren, door zich op het regt van wedervergelding te beroepen. De Protestantsche commissie, belast met de verdeeling der gelden, die door de in 1854 ten behoeve van het Krimleger geopende inschrijving waren bijeengebragt, zou volgens hen geweigerd hebben aan de weduwen en weezen der daar gesneuvelde of gestorven Katholijke soldaten een penning te geven. Alvorens de nieuwe inschrijving bij de Iersche Katholijken aan te bevelen, wil de bisschop van Dublin, dat men hem de verzekering geve, dat de in te zamelen gelden niet uitsluitend ten behoeve der Protestanten zullen worden aangewend. Het *Journal des Débats* besprak gisteren deze zaak en beklaagde zich zeer over de wisseling van bittere en hartstogtelijke verwijten van wederzijde, ter gelegenheid van eene nationale manifestatie, die aan allen haat en wrok, aan alle vijandschap op het gebied van godsdienst een einde had behooren te maken en alle harten had moeten doen zamensmelten tot eene eenstemmige en vrijwillige sympathie voor de ongelukkigen, die hier hulp en troost behoeven.

— De directeur van eenen schouwburg in Liverpool heeft een nieuw stuk aangekondigd, getiteld: » *Nena Sahib*, of de duivel in de hel." 't Zal wel een bloedig drama zijn.

— De berigten uit onderscheidene havensteden des rijks aangaande de schipbreuken in de vorige week, luiden allertreurigst. Op de kust van Kent zijn twee Fransche schepen vergaan; de bemanningen zijn gered, een persoon slechts uitgezonderd. Nabij Brighton is een schip met kolen geladen mede vergaan, maar de manschap gered. Van een ander kolenschip, nabij Hastings, dat naar Plymouth bestemd was, is bij de schipbreuk de bemanning omgekomen. In het gezigt van Deal is het fraaije Amerikaansche schip *Kimball* verongelukt. Nabij Cowes is eene Portugesche bark vergaan, waarbij de kapitein, de 1ste stuurman en de kok verdronken. Aldaar heeft ook eene Spaansche brik hetzelfde lot ondergaan. Te Carmarthen is een Fransch vaartuig met man en muis vergaan. Al de berigten komen daarin overeen, dat de storm allervreeselijkst is geweest.

FRANKRIJK.

Bij een keizerlijk besluit van den 8sten dezer is een nieuw reglement voor het *Collège de France* vastgesteld. Deze inrigting van hooger onderwijs stond tot nog toe schier geheel onder bestuur der vergadering harer hoogleeraren; bij het nieuwe reglement wordt zij onder regtstreeksch en onmiddellijk gezag des ministers van onderwijs gesteld en verliest alzoo hare onafhankelijkheid die zij sedert 1829 bezeten heeft. In de ministeriële voordragt, waarop dat besluit genomen is, wordt gezegd, dat deze verandering met de pligten en regten des gouvernements strookt, want dat het » in zake van openbaar onderwijs volstrekt noodig is, het hoofdbeginsel van den Staat: regtstreeksch gezag en werkelijke verantwoordelijkheid, te handhaven."

Deze verandering van het *Collège de France* wordt te Parijs druk besproken. Tot nu toe was deze oude en beroemde instelling eene soort van kleine republiek van geleerden, welke tamelijk onafhankelijk nevens het ministerie van onderwijs stond. Van oudsher had het den naam, dat het geene bijzondere behoefte gevoelde, om uitsluitend zaken welke der regering aangenaam zijn, te zeggen en te leeren. Wel is waar deden zich ook hier en daar misbruiken voor, doch gaarne had men toch het *Collège de France* in zijn ouden vorm behouden gezien.

— Ook op de Parijsche beurs wordt de tegenwoordige financiële crisis niet weinig gevoeld. Even als de drie vorige weken, was het in de afgeloopen week daling, altijd daling, wat men hoorde. De rente is weder 1,15 achteruit gegaan, hetgeen, bij den reeds zeer lagen koers, waarlijk belangrijk genoeg is. Het *credit mobilier* had het meeste te lijden, zijnde gedurende de afgeloopen week niet minder dan 112¼ fr. gevallen, zoodat de actiën nu reeds beneden de 800 staan. Vooral de groote daling van dit laatste effect toont aan, hoe ongunstig de toestand is, daar de hoofden dier maatschappij al het mogelijke hebben aangewend, om den koers te releveren, en zoo iemand, dan zijn die magtige financie-mannen daartoe in staat.

De Parijsche bank heeft Dingsdag haar disconto tot 6½ pCt. verhoogd.

— In Frankrijk wordt thans ieder milicien, die twee jaren in werkelijke dienst doorgebragt heeft, met onbepaald verlof naar huis gezonden. Op dezen regel worden alleen voor zekere keurcorpsen en voor de speciale wapenen uitzonderingen gemaakt. De effective sterkte der Fransche krijgsmagt is daardoor in den laatsten tijd reeds met wel vijftig duizend man verminderd.

Deze vermindering is overal met genoegen vernomen, vooral ook, omdat daardoor eene belangrijke en zeer gewenschte bezuiniging wordt ingevoerd, en alzoo de mogelijkheid bestaat, het evenwigt tusschen de inkomsten en uitgaven van het rijk te herstellen. Hieraan is het dan ook toe te schrijven, dat de staatsbegrooting voor 1858 met een saldo van 25 millioen francs belooft te sluiten. Men koestert de hoop, dat eene nog grootere vermindering van het effective leger zal volgen, daar tusschen de hoofden der groote mogendheden op het vaste land schijnt besloten te zijn, de begrootingen van oorlog te verminderen.

Hiermede brengt men in verband de circulaires door graaf *Walewski*, prins *Gortschakoff* en de Oostenrijksche kanselarij aan de verschillende hoven gezonden, en welke alle eene zeer vredelievende strekking hebben, zoodat ook in Oostenrijk en Rusland eene vermindering van het leger schijnt voorgenomen te zijn, terwijl in dat geval de staten van den tweeden rang niet zullen achter blijven, daar het budget van oorlog in de meeste staten van Europa de financiële krachten der natie te boven gaat, of althans den materiëlen vooruitgang belemmert.

— In een schrijven uit Parijs wordt gezegd dat het Fransche gouvernement in den laatsten tijd aan Engeland weder vele blijken van opregte vriendschap gegeven heeft, en aan hetzelve in het vervoer van troepen naar Indië zoo veel mogelijk behulpzaam wenscht te zijn, en dat het heeft aangeboden het Fransche grondgebied voor den doorvoor van Engelsche troepen open te stellen, en ook in Egypte volle vrijheid tot dien doorvoer te verwerven. Het *Journ. des Débats* zegt de waarheid van dat berigt te kunneu bevestigen, maar niet te weten of die aanbiedingen inderdaad, zoo als de briefschrijver verzekert, door Engeland afgewezen zijn.

— De medaille van St. Helena wordt nu dagelijks niet alleen aan soldaten, maar ook aan voormalige marketentsters of andere vrouwelijke bedienden bij het leger verstrekt. Uit het buitenland zijn de aanvragen in den laatsten tijd verminderd; men begint daar meer en meer in te zien, dat men zich zelven vernedert, door hulde te brengen aan de nagedachtenis niet alleen, maar aan de daden van overheersching van *Napoleon I.* In Engeland roemt men er openlijk op, dat geen Engelsch onderdaan tot het verkrijgen dier medaille geregtigd is, omdat niemand aldaar onder de ijzeren roede van den dwingeland heeft gebukt.

— In de kunstwereld is thans veel sprake van eene belangrijke uitvinding, die men aan eene dame, mevrouw *Rouvier-Paillard*, verschuldigd is. Het geldt namelijk de uitvinding van het middel om het ivoor tot een vloeibaren toestand te brengen en het dan te bezigen tot het maken van afdrukken van basreliefs en van beeldhouwwerk, op de meest uitgebreide schaal. De bewerking is zeer eenvoudig. Men laat het vloeibaar ivoor in de holten loopen zonder eenige drukking of persing uit te oefenen; de vloeistof, van zelf weder gestold, heeft met de meest mogelijke getrouwheid de indrukken van het model overgenomen; men vindt tot zelfs de fijnste schakeringen van het model in den afdruk terug. Indien men onbekend is met deze nieuwe uitvinding, dan staat men verbaasd bij het zien van ivoren platen, basreliefs voorstellende, ter lengte van eene el en uit één stuk. Het gebeeldhouwde houtwerk van het koor in de Notre-Dame te Parijs, is op die wijze in ivoor afgegoten.

— Voor de regtbank te Colmar wordt thans een regtsgeding gevoerd, 't welk zeer de algemeene belangstelling opwekt. In den loop van dit jaar is de graaf *Jules Migeon*, wiens kandidatuur door den prefect van den Boven-Rijn werd bestreden, desniettegenstaande tot lid van het Wetgevende Ligchaam gekozen. Naderhand heeft men bevonden, dat het bij die verkiezing allezins onregelmatig was toegegaan, en heeft de prefect eene aanklagt ingediend, ter zake van het omkoopen van kiezers en andere dergelijke praktijken.

De graaf *Migeon*, een Orleanist, wordt verdedigd door den bekenden republikeinschen advokaat *Jules Favre*, die beweert, dat de regtbank onbevoegd is, vermits de graaf lid is van het Wetgevende Ligchaam en alzoo voor eene andere regtsmagt behoorde teregt te staan. Van wege het openb. ministerie wordt volgehouden, dat een verkozene, die zijne geloofsbrieven niet heeft ingediend en den eed niet heeft afgelegd, nog geen volksvertegenwoordiger is en voor de gewone regtbank te regt behoort te staan.

— Tot heden bedragen de bij de oppositie-bladen ingekomen giften voor de oprigting van een gedenkteeken voor *Manin*, den vroegeren president der republiek van Venetië, niet meer dan hoogstens 2000 fr. Zeer veel verwondering heeft het gebaard, dat de daartoe geopende inschrijving eerst verboden en later door de regering vergund en zelfs aangemoedigd werd. Sommigen hebben daarin een zeker bewijs van vijandigheid tegen Oostenrijk willen zien; anderen beweren, dat het niets anders is dan een door de politie gespannen strik: de politie n.l. wenschte dat de demokraten zich door hunne inschrijvingen zouden doen kennen, opdat de politie gemakkelijker in staat zou zijn, zoo noodig, de hand op hen te leggen: die inschrijving zou dus een *muizenval* zijn. De weinige ijver dien de republikeinen aan den dag leggen om tot *Manins* gedenkteeken bij te dragen, heeft wel den schijn alsof zij vermoeden dat er iets achter schuilt.

NEDERLAND.

'S GRAVENHAGE, 14 October.

Bij kon. besluit van den 10den dezer zijn benoemd: tot kantonregter te Woubrugge, mr. *W. van Nauta Lemke*, thans kantonregter te Hindeloopen, — en tot substituut-griffier bij de arr.-regtbank te Goes, mr. *J. van der Sleyden*, advokaat en regter-plaatsvervanger bij de arr.-regtbank te Deventer.

— Door den minister van financiën is aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal ingezonden eene nota van wijziging in de wet op de middelen. Er wordt voorgesteld de heffing der opcenten op het geslagt, ten getale van 38, met den 1sten Januarij 1858 te staken. Doordien de opcenten zoowel op de hoofdsom als op het collectief zegel geheven worden, zal de vermindering ongeveer 42 ten honderd van de hoofdsom bedragen, hetgeen dus eene niet onbeduidende verligting voor de ingezetenen in het algemeen zal te weeg brengen en tevens het bezwaar tegen de verhoogde tarieven doen vervallen, welker toepassing de Regering inmiddels tot den 1sten Januarij a.s., als wanneer omtrent dit voorstel zal zijn beslist, heeft geschorst.

Blijkens de memorie van toelichting, is dat voorstel het gevolg van de ongelijkheid der grondslagen waarop de accijns op het geslagt in onderscheidene gemeenten geheven wordt, en van den wensch der Regering, om aan het vrij algemeen bezwaar tegen de hoogte der vleeschprijzen te gemoet te komen.

De Regering herinnert in deze memorie, dat volgens de bestaande wettelijke verordeningen regelende den accijns op het geslagt, deze belasting geheven wordt in verhouding van de waarde van het vee op het tijdstip der aangifte tot slagting; dat die waarde door den aangever zelven wordt opgegeven, en de ambtenaren de bevoegdheid hebben om, bij te lage aangifte, het vee tegen uitkeering der opgegeven waarde, verhoogd met 7 ten honderd, tot zich te nemen. Op dezen algemeenen regel heeft de Koning bij het 4de onderdeel van art. 19 der wet van den 2den Aug. 1822, zich voorbehouden eene uitzondering te maken, door namelijk in zoodanige steden en plaatsen, alwaar het door HD. noodig wordt geacht, » den accijns te doen heffen bij het stuk, soort en gewigt van het slagtvee, in verband met zijne waarde volgens een daartoe uit te vaardigen tarief, zoodanig ingerigt, dat hetzelve gegrond zij op den plaatselijken loopenden prijs van het slagtvee, *en aldus de quotiteit van den accijns bewaard blijve.*" Deze uitzondering is achtereenvolgend in verschillende steden, op verlangen hetzij van de gemeentebesturen hetzij van de belastingschuldigen, ingevoerd, zoodat thans tarieven bestaan in ééne stad in Gelderland, in 13 steden in Zuid-Holland, in 11 in Noord-Holland, in 5 in Zeeland en in de provinciën Utrecht, Groningen en Limburg ieder in ééne stad. Nagenoeg al deze tarieven dagteekenen van de jaren 1843, 1845 en 1847, en zijn dus geschoeid naar de prijzen, die het vee in gezegde jaren had. Het behoeft naauwelijks gezegd te worden, dat sedert en vooral in de laatste jaren, die prijzen zeer aanmerkelijk zijn gestegen, waarvan het gevolg is, dat daar, waar tarieven bestaan, de belasting reeds sinds geruimen tijd naar een aanzienlijk lager cijfer wordt geheven dan volgens het voorschrift der wet geschieden moest.

Reeds lang heeft dan ook het bestuur het oog op deze aangelegenheid gevestigd gehouden en reeds in 1854 ging eene aanschrijving aan de hoofdambtenaren van 's rijks belastingen uit, om in verband met de toenmalige gemiddelde veeprijzen, nieuwe tarieven te ontwerpen en in te zenden. Aan die voordragten is echter toen geen gevolg gegeven, hoofdzakelijk omdat vrij algemeen het gevoelen werd geuit, dat de hooge veeprijzen geen stand houden en eene daling ondergaan zouden.

Nu de ervaring echter had geleerd, dat de hooge stand der veeprijzen niet van voorbijgaanden aard is, en er weinig grond bestaat, om zich vooreerst met eene gunstige verandering ten dezen te mogen vleijen, meende de Regering de herhaaldelijk bij haar ingekomen klagten van hen, die op eigen aangiften veraccijnsen, niet langer buiten gevolg te mogen laten.

Dienvolgens zijn voor de meeste gemeenten nieuwe tarieven gearresteerd en zijn er voor de enkele overige nog overwegingen aanhangig. De nieuwe tarieven zouden meerendeels met den 1sten Oct. j.l. in werking treden; doch naauwelijks waren zij ter kennis van de betrokken ingezetenen gebragt, of er kwamen adressen en vertoogen tegen in, de strekking hebbende, dat de oude tarieven mogten blijven gehandhaafd.

— Tegen de wetten betreffende de geneeskundige staatsregeling zijn door verscheidene apothekers petitiën opgesteld, waarin zij zich over sommige bepalingen er van beklagen en de wijziging er van door de Tweede Kamer verzoeken. Bij de droogisten ondervinden zij nog minder bijval; terwijl ook de heelmeesters zich zeer over de regeling beklagen.

De aanleiding daartoe werd niet zoo zeer gevonden in het bezwaar, dat de cijfers van de nieuwe tarieven boven de wezenlijke waarde van het vee zouden zijn gesteld (hetgeen ook moeijelijk kan worden beweerd), als wel in de omstandigheid, dat de vleeschprijzen wederom zouden moeten worden verhoogd en het zich verschaffen van dat zoo nuttige voedsel voor den middenstand meer en meer bezwarend zoude worden.

De Regering heeft alsnu in opzettelijke overweging genomen, of en in hoeverre aan de haar kenbaar gemaakte bezwaren op eene wettige wijze zoude kunnen worden te gemoet gekomen. Zij meent te kunnen voorstellen, de heffing der opcenten op het geslagt, ten getale van 38, met den 1sten Jan. 1858 te staken. Doordien de opcenten zoowel op de hoofdsom als op het collectief zegel geheven worden, zal de vermindering ongeveer 42 ten honderd van de hoofdsom bedragen, hetgeen dus eene niet onbeduidende verligting voor de ingezetenen in het algemeen zal te weeg brengen en tevens het bezwaar tegen de verhoogde tarieven doen vervallen.

— De heeren *Grevelink*, *Netscher* en *Pierson*, die met eene zending naar het buitenland zijn belast geweest tot het onderzoek van de werking der in verschillende staten ingevoerde gevangenisstelsels, zijn in het vaderland teruggekeerd.

— Bij een uitgever alhier, den heer *G. de Geus*, zal eerstdaags een photografische groep verschijnen, de tweeëntwintig Maleijers voorstellende, wier regtsgeding thans zooveel belangstelling opwekt.

— Te Scheveningen is de treurige tijding ontvangen, dat de romp van de pink *de Jonge Wees*, reeders de heeren *A. Vrolijk* en *J. van der Toorn*, door de equipage verlaten, in zee drijvende is gevonden. De verslagenheid welke dat berigt in zoo vele gezinnen te weeg gebragt heeft, is groot; is de bemanning verongelukt, dan zijn niet minder dan acht visschers in de kracht huns levens in de golven omgekomen; op één na zijn allen gehuwd.

AMSTERDAM, 14 October.

Vrijdag l.l. is alhier de nog jeugdige huisvrouw van eenen in de Batavierstraat woonachtigen diamantslijper, voor de vierdemaal binnen den tijd van 3½ jaar, van tweelingen bevallen.

— Door het dep. Dordrecht van de Maatschappij tot Nut van 't Algemeen werd in de vorige week, namens het hoofdbestuur, eene zilveren medaille uitgereikt aan *J. Hinfelaar*, machinist in den stoom-oliemolen van den heer *Vliegenthart* te Zwijndrecht, voor de volgende lofwaardige daad: Toen op den 23sten Nov. des vorigen jaars een hevige brand in gemelde fabrijk uitgebroken was en het geheele gebouw rondom in lichte laaije vlammen had gezet, ontstond de vrees dat de stoomketel der fabrijk, die vastgesloten was, ten gevolge der vreeselijke hitte uiteen springen en onberekenbare nadeelen veroorzaken zoude. Daar die vrees gegrond was, werd spoedig alle verdere hulp gestaakt en ook de brandspuiten met haar personeel trokken zich terug. Op dit oogenblik aarzelde *Hinfelaar* niet, zich in levensgevaar te begeven, en naderde alleen het brandende gebouw, sloeg een glasraam aan stukken en klom zoo in de machine-kamer, waar hij de veiligheidsklep en de afblaaspijp van den ketel opende, zoodat men den stoom met kracht, tusschen de vlammen door, uit het brandende dak zag oprijzen, en eenige minuten daarna keerde hij langs denzelfden weg terug; terwijl van toen af de middelen tot blussching of bewaring weder konden worden aangewend.

— Uit Eindhoven wordt geschreven, dat men daar de werking van de nieuwe jagtwet hierdoor ondervindt, dat terwijl onder den invloed der vorige jagtwet de gevangenis te klein was, deze nu te groot is geworden.

ZWOLLE, 13 October.

Heden morgen stond voor het geregtshof van Overijssel teregt het twintigjarige meisje *G. Hesselink*, koloniste van de Ommerschans, beschuldigd van opzettelijke brandstichting, waarbij te voorzien was, dat eenig menschenleven in gevaar kon worden gebragt. Vier getuigen werden gehoord, waarna de beschuldigde bekende een stuk van haren borstrok afgescheurd, in een hooimijt gestopt en dit alstoen met lucifers aangestoken te hebben; als bloote reden daarvoor aangevende het verlangen, om uit de kolonie ontslagen te worden. De heer advokaat-generaal, mr. *G. D. Ribbius*, waarnemende het openbaar ministerie, kwam, na de uiteenzetting van vier hoofdpunten, tot het besluit, dat art. 434 C. P. in dezen

worden toegepast, weshalve zijn resquitoir strekte tot veroordeeling van de beklaagde tot de *straffe des doods.* — mr. *L. Hertzveld*, verdediger der beschuldigde, de aanleiding tot het feit en wederlegde de vier door het O. M. behandeld; daarbij aantoonende, dat ...tenis der beklaagde op zich zelve geen afdoend bewijs zulks niet door getuigen was geleverd; dat overigens beschuldigde slechts eene poging had aangewend tot een ...drijf, hetwelk, geene gevolgen gehad hebbende, inge... wet niet strafbaar is. De verdediger concludeerde tot vrijspraak. Uitspraak is bepaald op a.s. Dingsdag.

HAARLEM, 11 October.

...eren middag vertrok van hier naar Amsterdam, met den ...amden beurstrein, een matroos, die ten gevolge van ...bruik van sterken drank, zich ongesteld gevoelde, doch wien men niet kon zeggen, dat hij beschonken was. De ...ing op den spoorweg schijnt hem evenwel nog meer be... te hebben, zoodat hij, even voorbij Halfweg, uit den ... gesprongen is, tot niet geringe ontsteltenis zijner me...reizigers. Een locomotief, later van Amsterdam afgezonden, ... te zien, wat er van hem geworden was, vond hem aan ... kant van den weg liggende, ... gerust in slaap.

LEEUWARDEN, 14 October.

Maandag stonden voor het prov. geregtshof van Friesland, ... de personen van: 1) *J. J. Huberts*, oud 51 jaren; ...wever; 2) *J. M. Hoogstra*, oud 26 jaren, werkman ... *P. Sijtzema*, oud 55 jaren, arbeider; 4) *IJ. J. van ... Ploeg*, wed. van *J. W. van Haagen*, oud 52 jaren, ...; 5) *S. J. Huberts*, oud 26 jaren, dienstmeid; — ..., 2de, 4de en 5de te Rinsumageest, en de 3de te ...warden woonachtig, beschuldigd: de 2de en 3de van diefstal van een gouden oorijzer, een bijbel en meer andere voorwerpen, benevens eene som van *f* 265, in onderscheidene muntspeciën; door hen te zamen in den nacht van den 24sten ... 25sten Julij 1857 gepleegd in de bewoonde huizinge ... *Gerbens van der Zwaan*, gardenier onder Aalsum, door ... van uit- en inwendige braak, terwijl zij wapenen bij zich droegen, met geweldoefening, welke sporen van kwetsing ... heeft achtergelaten, en met bedreiging van hunne ... gebruik te zullen maken; de 1ste, 4de en 5de, van ...pligtigheid aan dien diefstal, door, met weten, een ge... van het gestolene te helen en te verbergen (zonder even..., wat de 4de en 5de beschuldigde betreft, overtuigd te ... geworden van tijdens de heling kennis te hebben gehad ... de geweldpleging en de bedreiging van het gebruik van ...enen, waarmede de diefstal is vergezeld geweest) — en ...nele straffen te zijn veroordeeld geweest.

Nadat Maandag het getuigenverhoor was afgeloopen, is de ... gisteren voortgezet en heeft het openbaar ministerie, de ... van genoemde personen voor bewezen aannemende, de doodstraf geëischt voor den 2den en 3den beschuldigde, en ... tuchthuisstraf, voor den eersten van 5 tot 20, en voor ... 4de en 5de beschuldigden van 5 tot 15 jaren. Nadat de heeren mrs. *E. Attema*, *W. A. Bergsma*, *R. Y. Warmolts*, *J. P. A. S. Hoogstad* en *F. de Haan* de verdediging der vijf beschuldigden hadden voorgedragen, is de uitspraak van 's hofs arrest bepaald op Zaturdag e.k., des voormiddags te 12 uur.

Van welk belang de arrestatie vooral van den 1sten beschuldigde is, zal men kunnen begrijpen, wanneer men weet, dat hij voor hetzelfde hof den 19den dezer met zijne dochter (vroeger gedurende zes jaren eene eerlijke en onbesprokene dienstbode te Dockum, doch door beloften en bedreigingen van ... ontaarden vader naar huis gelokt om — niet van erger gesproken — diens verfoeijelijke wandaden te helpen voorbe...en en te verbergen) wegens soortgelijke misdaad en den 28sten dezer alléén wegens niet minder dan *acht* criminele diefstallen zal teregt staan.

Ook is bij dezen misdadiger eene lijst gevonden van personen die hij, na voorlezing ter teregtzitting van gisteren, ... de namen te bevatten van hen die hij en zijne medepligtigen nog achtereenvolgens als de slagtoffers van hun snood misdrijf hadden uitgekozen.

De heer *Wyma*, commissaris van politie te Dockum, heeft dus met de door zijn' verstandigen ijver bevorderde arrestatie van dien ellendeling en zijne medepligtigen eene gewigtige dienst aan de maatschappij bewezen, waarvoor de heer proc.-gen. hem dan ook openlijk hooge lof toebragt.

— Het *Friesch Weekblad* verklaart weder, even als vroeger, uit eene goede bron te vernemen, dat zich thans te Parijs een raad van administratie, bestaande uit acht mannen, waaronder van den eersten rang en invloed in Frankrijk, hebben geconstitueerd, ter voltooijing der spoorwegzaak van Noord-Nederland.

GRONINGEN, 15 October.

Gisteren is alhier tot Doctor in de beiden regten bevorderd de heer R. T. MEES, van Appingedam, na het verdedigen van *Quaestiones Juris Inaugurales.*

— Dingsdag heeft de politie alhier weder onderzoek gedaan naar het gewigt der te koop aangeboden stukken boter, en zijn vier personen in boete geslagen, daar hunne boter niet de vereischte zwaarte had.

— Den 13den dezer is van het Nieuwe Diep naar zee gezeild het naar Batavia bestemde Nederlandsche barkschip *de Zeenimph*, kapitein OKKÉ, waarmede is vertrokken onze voormalige stadgenoot, de heer G. SCHILTHUIS, benoemd ambtenaar voor de dienst van het boschwezen in Nederlandsch Oost-Indië.

— Door den gemeenteraad van Utrecht is in de zitting van den 12den dezer tot »stadsrijdermeester" benoemd, de heer C. VAN DER HELM, te Groningen.

— Bij de gisteren gehouden verkiezingen voor een lid van den gemeenteraad te Hoogezand zijn 72 geldige stemmen uitgebragt. Verkozen is S. SUIR, te Kijl-Windeweer, met 42 stemmen, terwijl L. SMIT, te Kalkwijk, 25 stemmen had bekomen.

— Zondag arriveerde te *Veendam* de officier van justitie van de arrondissements-regtbank te Winschoten met gevolg en begaf zich ten huize van den huisverwer *Koenen*, wiens vrouw in den nacht van Woensdag op Donderdag j.l., dood uit eene sloot is opgehaald; om, zoo als men zegt, lijkschouwing te houden wegens het wonderlijk verdrinken dier vrouw, die door ziekte in 't geheel niet loopen kon. (*Dr. Ct.*)

— Het volgende wordt ons ter plaatsing toegezonden: »De separatisten in de gemeente *Grootegast* hebben bijlangs de huizen hunner geloofsgenooten inzamelingen — bij wijze van inteekening — gedaan, ten einde eene bijzondere school te kunnen oprigten. Door het betrekkelijk klein aantal leden werd er in korten tijd over de *f* 1200 verzekerd. Naar men wil, hebben de bestuurders hunner kerk mede voor die zaak beschikbaar gesteld de som van *f* 1000. Zij voeden nog de zoete hoop ook van hen, bij wie zij in den beginne in hun oogmerk minder gunstig slaagden en ook waar de gelegenheid in hun voordeel kan zijn, geldelijke bijdragen te erlangen, om, zoo zij voorgeven, door hun onderwijs den kinderen eene geheel andere opvoeding — in hun oog zoo noodzakelijk, ja onmisbaar — te geven; zeker geheel overeenkomstig de leerstellingen hunner kerk.

»Wenschelijk is het voor de onderwijzers in die gemeente en voor het onderwijzerspersoneel in het algemeen, dat hunne belangen, als openbare onderwijzers, met het oog op art. 69 der wet, op het lager onderwijs, bij de gemeentebesturen blijven ... eerste zorg, opdat de openbare staatsschool niet zich oplosse in eene zee van partikuliere inrigtingen, die er weldra allerwege zullen kunnen tot stand komen. — *Als de wil maar goed is, kan men veel doen.*"

— Uit Petersburg wordt van den 6den dezer geschreven, dat het aldaar reeds winter begon te worden. Er heerscht veel koude en vorst, vergezeld van sneeuw.

Door den minister van financiën is bij de memorie van toelichting op hoofdstuk IX B der staatsbegrooting voor 1858 gevoegd eene nota betrekkelijk de ontvangsten en uitgaven der brievenposterij.

Daaromtrent worden wederom zeer gunstige uitkomsten medegedeeld. De briefwisseling blijft van maand tot maand toenemen.

Van de port betalende *binnenlandsche brieven* bedroeg de hoeveelheid:

over	de	maand	Augustus	1850	361,311	stuks
»	»	»	»	1851	740,443	»
»	»	»	»	1852	825,022	»
»	»	»	»	1853	915,872	»
»	»	»	»	1854	958,944	»
»	»	»	«	1855	1,003,445	»
»	»	»	»	1856	1,068,527	»
»	»	»	»	1857	1,143,538	»

Het getal der *buitenlandsche brieven*, waarvan port ten behoeve van het rijk is geheven, bedroeg:

over	de	maand	Augustus	1850	183,531	stuks
»	»	»	»	1851	199,639	»
»	»	»	»	1852	233,730	»
»	»	»	»	1853	251,570	»
»	»	»	»	1854	262,002	»
»	»	»	»	1855	299,724	»
»	»	»	»	1856	302,776	»
»	»	»	»	1857	321,205	»

Hieruit blijkt alzoo, dat gedurende de laatste twaalf maanden, de maand Augustus tot maatstaf dienende, de *binnenlandsche* briefwisseling met 7 en de *buitenlandsche* met 6 ten honderd is toegenomen.

Wat de *opbrengst* der brieven betreft, zoo was deze over de eerste *acht* maanden van elk der volgende jaren:

1850 (oud tarief)	*f*	893,057.35½
1851 (nieuw tarief)	-	898,779.02
1852 id.	-	925,013.02½
1853 id.	-	960,543.61
1854 id.	-	995,727.67
1855 id.	-	1,042,717.86½
1856 (gewijzigd tarief)	-	1,103,899.54½
1857 id.	-	1,153,241.25½

Het verschil tusschen 1850 en 1857, en alzoo de aanwinst over *acht* jaren, bedroeg derhalve *f* 260,483.90

Het is — zegt het *N. Amst. Eff.bl.* — eene treurige, vrij algemeen erkende waarheid, dat het *bedrog* een in het oog vallend kenteeken van den nieuweren tijd is, en dat handel en nijverheid alleen daaruit een groot deel van hunne winsten trekken. Treuriger nog is het, dat dit bedrog minder met die voorwerpen gepleegd wordt, welke alleen tot de verfijning des levens, tot de weelde moeten dienen, als wel met de noodzakelijkste, de eerste levensbehoeften, waarvan het behoud der gezondheid afhangt, de stoffen en zelfstandigheden, welke tot ons dagelijksch voedsel vereischt worden, die men nu eens met schadelijke, dan weder met andere op zich zelf wel niet schadelijke, maar minder waarde hebbende bijvoegsels of inmengsels vervalscht.

Het is een sedert lang bekend feit, en zelfs door commissiën uit het parlement bevestigd, dat men in Engeland, voornamelijk in Londen en andere groote steden van dat rijk, genoegzaam niets nuttigen kan, dat niet vervalscht is. Van het brood af tot de keurigste geregten en fijnste lekkernijen, is alles, wat men naar den mond brengt, met ondoelmatige, meest schadelijke en niet zelden vergiftige zelfstandigheden vermengd. Bijna niet ééne voedingsstof wordt in haren zuiveren oorspronkelijken staat verkocht; ja, verreweg de meesten verdienen den naam, waaronder zij verkocht worden, in het geheel niet, vermits zij uit geheel vreemde stoffen zamengesteld zijn.

In Frankrijk, België en Duitschland is het niet veel beter gesteld; ook dáár wordt luide geklaagd over de vervalsching der levensmiddelen. Gelukkig hebben wij in Nederland nog niet dien graad van beschaving bereikt, waarop de kooplieden aldaar staan, maar wij zijn ver op weg, om ons ook binnen korten tijd op dien trap der cultuur te bevinden.

Dat deze verontreinigingen en vervalschingen de gezondheid in hooge mate in gevaar brengen en tot vele ziekten aanleiding geven, waaraan de natuur van het menschelijk ligchaam genoegzaam vreemd is, lijdt geen twijfel. Het is daarom de pligt van het eigen zelfbehoud, deze verfoeijelijke industrie te ontmaskeren en haar op elke mogelijke wijze te bestrijden. Dit kan echter slechts met goed gevolg en naauwkeurigheid geschieden door hem, die voldoende kennis draagt van den weg, dien wetenschap en ondervinding tot opsporing en herkenning der voorkomende vervalschingen aanwijzen.

Naast den reeds dikwijls geuiten wensch, dat zoowel door de regering als door de gewestelijke en gemeentebesturen wettelijke voorschriften voor eene doeltreffende keuring onzer voedingsmiddelen mogten uitgevaardigd worden, is ook door velen — waaronder vooral door hen, die tot den koopmansstand behooren — het verlangen geopenbaard, omtrent datgene ingelicht te worden, wat er van de zijde der wetenschap bij zulk een onderzoek gevorderd wordt. Wij juichen derhalve het voornemen van de heeren prof. VON BAUMHAUER en dr. COSTER te Amsterdam toe, om, zoowel ten behoeve van den handeldrijvenden stand als ter bevordering der wetenschap, onmiddellijk, in het algemeen belang, een werk over *de vervalsching der voedingsmiddelen in Nederland, hare opsporing en herkenning*, uit te geven.

Naardien een werk als het hier bij prospectus aangekondigde eene gewigtige bijdrage op het gebied der geneeskundige politie zal leveren, die eigenlijk gezegd de hoogste stoffelijke belangen van den mensch raakt, mogen de schrijvers, wier namen overigens reeds hoog bij het wetenschappelijk publiek aangeschreven staan, op eene ruime mate van belangstelling, niet alleen van geneeskundigen en regtsgeleerden, maar ook van kooplieden en bijzondere personen, bij hunne verdienstelijke pogingen rekenen, en dit te meer, dewijl de Nederlandsche litteratuur tot hiertoe nog geen werk als het hier besprokene bezit.

De koepokinënting, als beschermend middel tegen de echte pokken, heeft niet alleen in vroegeren tijd, bij de eerste invoering van de uitvinding van JENNER, talrijke tegenstanders gevonden, maar staat ook thans, in weerwil van de door eene veeljarige ondervinding bevestigde gunstige gevolgen, aan aanvallen bloot van de zijde van theoretische mannen van het vak. De Belgische koninklijke akademie van geneeskunde heeft aan dit ontwerp voortdurend bijzondere aandacht gewijd en eene speciale commissie belast met een onderzoek van alles, wat daarop betrekking heeft. Deze commissie heeft onlangs haar rapport uitgebragt in eene uitvoerige memorie en komt tot de volgende resultaten: 1) De beschermende kracht der inentingsstof bevestigt zich volkomen bij de overgroote meerderheid der gevallen. 2) Slechts in zeer weinige gevallen, welke door uitwendige kenmerken niet zijn te onderscheiden, wordt de aanwezige natuurlijke aanleg tot pokziekte niet geheel weggeruimd, en strekt zich de beschermende kracht van de inëntingsstof slechts uit over een tijdvak van minstens 7 à 10 jaren na de inënting. 3) In de gevallen waar na de enting de echte pokken zich later vertoonen, geschiedt dit altijd met bepaald goedaardig karakter, weshalve aan den uitslag in die gevallen de naam wordt gegeven van Varioloïd; 4) even goed, als in weêrwil der inenting met koepokstof, kunnen de pokken ook ten tweeden male ontstaan, bij personen, die reeds eenmaal de ziekte hebben doorgestaan; 5) De uit koepokken bij menschen verkregen stof wordt door herhaalde overbrenging verzwakt, zonder echter hare kracht geheel te verliezen. Het is daarom raadzaam en zelfs noodzakelijk, de stof zoo dikwerf mogelijk uit werkelijke koepokken te vernieuwen. 6) De van koeijen genomen entingsstof verwekt een bepaalder opkomenden en langzamer en regelmatiger afloopenden uitslag dan oude stof. 7) Ook de koorts, welke met de koepokken vergezeld gaat, vertoont zich bij aanwending van versche stof sterker en duidelijker; 8) evenzoo is het aantal der puistjes grooter, en ontstaan deze zelfs bij gebezigde oorspronkelijke stof daar, waar oude stof geheel zonder gevolgen bleef; 9) derhalve moet zoo mogelijk, bij herhaalde inënting, echte koepokstof gebruikt worden. 10) De herhaalde inenting is tot grooter veiligheid eene nuttige handeling, niet omdat zij op zich zelve in elk geval noodzakelijk zou zijn, maar omdat men die gevallen, waarin dit zou kunnen wezen, niet te voren kan onderscheiden. 11) De weder-inenting wordt het best bewerkt in het tijdperk van 10 tot 15 jaren, ondersteld, dat de eerste enting in de vroegste kindschheid heeft plaats gehad. 12) Indien de latere enting puistjes voortbrengt, dan kan men in dit geval op blijvende bescherming rekenen: anders moet men die van tijd tot tijd herhalen, om zich te overtuigen van de individuele immuniteit van den in te enten persoon. 13) De inenting der koepokken heeft, wel verre van een schadelijken invloed op het menschelijk geslacht uit te oefenen, het niet alleen bevrijd van den geesel der echte pokken, maar ook van de overige ziekten, welke zij na zich slepen. Het is derhalve eene volkomene dwaling, wanneer men aan de vaccine eene physieke en morele ontaarding van het menschelijk geslacht ten laste legt.

KERKNIEUWS.

GORREDIJK, 12 Oct. Door den kerkeraad der Herv. gemeente alhier, is gisteren uit het vroeger medegedeelde twaalftal predikanten het volgend alphabetisch zestal geformeerd: BLANKSTEIN, te Midwolda en Leek; BOEKHOUT, te Delfzijl; CAMMENGA, te Ried en Boer; DE GROOT, te Boornbergum; LESTURGEON, te Vledder; SCHAAF, te Tjerkwerd.

— Tot pred. bij de Herv. gemeente te Herkingen is beroepen de kandidaat J. D. VAN SPANKEREN; te Loonschendijk ds. J. V. D. WERFF, pred. te Kesteren.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

EFFECTEN-BEURS.

AMSTERDAM, 15 October.

NEDERLAND Werk. Schuld	à 2½	pCt.	62.
Dito Dito	» 3	»	74⅝.
Dito Dito	» 4	»	95⅝.
OOSTENRIJK Metalliek	» 5	»	71$\frac{1}{16}$.
Dito 1851 en 1852	» 2½	»	37.
Dito Nieuwe Litt. B	» 5	»	73.
Dito Nation. Metall	» 5	»	83.
SPANJE Onbep. St.	» 1¼	»	24$\frac{11}{16}$.
Dito Binnenl	» 3	»	36.
PORTUGAL	» 3	»	43¼.
RUSLAND Obl. *Hope* 1798 en 1816	» 5	»	102¾.
Dito Dito 1828 en 1829	» 5	»	101¾.
Dito bij *Hope*	» 4	»	84⅛.
Dito bij *Stieglitz*	» 4	»	83¾.
N. Leening van 1855 bij *Stieglitz*, 5de serie	» 5	»	97¼.
Dito 6de serie	» 5	»	98⅜.

LONDEN, 15 *October*. Consols 88⅛.

PARIJS, 15 *October*. Fransche 3 pCt. 66.95.

ZEETIJDINGEN.

Binnengekomen.

AMSTERDAM 12 Oct., *v. d. Horst* 4 Gebroeders, Carolinerzijl.

TEXEL 12 Oct., *Bertrand* Thetis, Berdianski; *Ouwehand* Bordeaux, Newcastle; — 13 *v. Holdinga* Graaf van Limburg Stirum, Tjilatjap; *Feninga* Johanna Bartha, Newcastle.

HELVOET 12 Oct., *Pott* Niessina Gepka, Petersb.

MONTEVIDEO 13 Aug., *Wieringa* de Ommelanden, Rosario.

KAAP COAST CASTLE 6 Sept., *Klok* Gouv. Schomerus, Bahia.

KONSTANTINOPEL vóór 2 Oct., *de Wall* Catharina, v. Galatz n. Falmouth.

GENUA 7 Oct., *de Boer* Ida, Fernambuck; om voor Antw. te laden.

LONDEN 9 Oct., *Kruithof* Courier, Rott.

NORTH SHIELDS 9 Oct., *Maas* Minerva, Antwerpen.

HAMBURG 10 Oct., *Bouwmeester* Loopuit, Rio Janeiro.

CUXHAVEN 11 Oct., *Ebling* Anna Hendrika, Belfast; — 12 *Heiken* 2 Gezusters, v. Rott. n. Stettin, lek en andere schade.

BREMERHAVEN 10 Oct., *Niezen* Geziena, Hamburg.

WARNEMUNDE 9 Oct., *Pinksterboer* Gezina, Hull.

BOLDERAA 6 Oct., *Mulder* Helena Maria, *Roosjes* Maria Beerta en *Veen* Alida, Amst.; *Doijen* Marianne, Londen; *Panman* Margaritha, Schiedam; — 7 *Mulder* Harmonie en *Brouwer* Noordstar, Schiedam; *Engelsman* Gezusters Boll, Koppenhage; *Jager* Belina, Purmerend; *Zaag* Ida en *Dekker* Annegiena, Liverpool.

NERVA 28 Sept., *Kieft* Jantina Jekkina, Dundee; *Voordewind* Hillegonda, Grimsby.

STOCKHOLM 7 Oct., *Stutvoet* Margaretha, Newcastle.

TONNINGEN 7 Oct., *Bekkering* Onderneming, v. Hamb. n. Dantz.; *de Boer* Jantina Petron. en *Slankenberg* Twee Gebroeders, v. Deventer n. Sleeswijk; *Mulder* Johanna Catharina, v. Bremen n. Rostock; — 8 *Forma* Froukina Hillechina, n. Dantzig en *Kremer* Goede Verwachting, n. Stettin, beide v. Bremen.

Vertrokken.

AMSTERDAM 12 Oct., *Koster* Adm. de Ruiter, Cardiff en de Kaap de Goede Hoop; *de Boer* Hendrika Bartina, Liverpool; *Hansen* Harmonie, avontuur; — 23 *v. d. Veen* Maria Janna Jacoba Barendina, Dundee; *Panjer* Heilina, Riga.

TEXEL 12 Oct., *Fokkema* de Hoop, Londen; — 13 *Post* Gezina, op avontuur.

HELVOET 12 Oct., *Lever* Jantina Ikina, Newc.; *den Breems* Kleinkinderen, Bergen; *Jansen* Friederikke en *de Haan* Sjoumenta, avont.

MAASSLUIS 12 Oct., *Bekkering* Beerendina Hugues, Leith.

BROUWERSHAVEN 11 Oct., *Lundegren* Machtilda Cornelia, Newc. en Hong Kong.

NANTES 9 Oct., *Meijer* Zeemeeuw, Rott.

HAMBURG 12 Oct., *Kroon* Sophia, Windau; *Kuipers* Vr. Maria, Logstör.

CUXHAVEN 12 Oct., *Alberts* Catharina Annegiena, Amst.

FLENSBURG 5 Oct., *Schoon* Jacobus Cornelia, Dantzig.

SWINEMUNDE 9 Oct., *Mooi* Onderneming, Termunterzijl.

DANTZIG 8 Oct., *de Boer* Arjen Brouwer en *de Jonge* Annechina, Amst.; *Eisinga* Catharina Charlotta, Edam.

PILLAU 8 Oct., *Foelders* Hortensia en *Bakker* Margaretha, Emden.

KOPPENHAGE 11 Oct., *Dijker* Henriëtte, v. Kramfors n. Maroim; *Struik* Dankbaarheid, v. Dantzig n. Harlingen; *Smit* Jantje, v. Memel n. Londen.

BOLDERAA 6 Oct., *Puister* Rieka, Elseneur.

GOTHENBURG 3 Oct., *Klontje* Meinsina, Holland.

TONNINGEN 8 Oct., *de Boer* Fenna, Harlingen; — 10 *Joosten* Hendrika, Otterndorf.

Zeilklaar.

LIVERPOOL 9 Oct., *Heeres* Susanna, Alkmaar.

NEWCASTLE 6 Oct., *Prins* Dirk Hendrik, Triest; *Lukkien* Gimini, Stettin.

AMSTERDAM, 12 Oct. Het schip Clio, kapit. *Wijnmalen, Ozn.*, van Glasgow naar Singapore, is den 10den dezer, lek en met meer andere schade, te Plymouth binnengeloopen.

HARLINGEN, 12 Oct. Het schip Jakobus, kapit. *Borst*, van Petersburg naar Schiedam, is gisteren alhier lek en met verlies van zeilen en verschansingen binnengeloopen; moet lossen om te repareren.

PLYMOUTH, 10 Oct. Het schip Jan van Brakel, kapit. *Verheij*, van Newport naar Ceylon, is alhier lek binnengeloopen.

Gepraaid den 27 Julij, op 13° Z.Br., 34° 50′ W.L., *v. d. Dries* Willem de Zwijger, v. Rott. n. Bat.; alles wel aan boord. — Den 9 Sept, op 17° N.Br., 30° W.L., *Hagen* Petronella Cathar., v. Tjilatjap n. Amsterdam.

GRONINGEN, 14 Oct. Binnengekomen het nieuwgebouwde schoonerbrikschip Udonia, groot 115 last, kapit. *H. R. Dinkela*, van Groningen, gebouwd op de werf van *W. C. Wildervank*, te Hoogezand.

— Den 13den dezer is van hier vertrokken de nieuwgebouwde schoonergaljoot Jan Zijlker, groot 85 last, kapit. *H. C. van Driesten*, met ballast naar Engeland.

DELFZIJL, 14 Oct. Binnengekomen 12 Oct., *Hesse* Geziena, Landschapsp.; *Kat* Margaretha en 13 *Barghoorn* Trientje, beide v. Emden; *Krook* 2 Gebroeders, Bremen.

Vertrokken 9 Oct., *Vos* Alida en *de Groot* 2 Gebroeders, beide n. Halte; — 10 *Gurseky* Helena, n. Leer; *Datema* Margar. Hendrika en 13 *de Jonge* Jantina Engelina, beide n. Nerva.

ZOUTKAMP, 15 Oct. Binnengekomen 13 Oct., *Munning* Anje en 14 *Lever* Hendrika, Newc.; *Mulder* Johanna Elsiena, Oudsoen.

Vertrokken 14 Oct., *Lunenborg* Jantina en *Oostra* Union, avontuur; *Heins* Frouwke Denekamp en *de Graaf* Harmauna Gezina, Londen; *Donema* Anna, avontuur.

De Sond gepasseerd.

9 Oct. *Schenk*, Ida en Cornelia, v. Riga n. Amst., m. hout.
10 —— *Ekamp*, Welvaart, v. Stockholm n. Londen, m. ijzer.
Meek, Schiedam, v. Riga n. Londen, m. deelen.
Mooi, Onderneming, v. Stettin n. Termunterzijl, m. hout.

De wind den 9 Oct. Z., Z.Z.O.; den 10den Z Z.O., Z.Z.W., Z.; den 11den Z.W.

LAATSTE BERIGTEN.

Binnengekomen.

AMSTERDAM 13 Oct., *Jaski* Stad Utrecht, Bat.; *Woudstra* de Jonge Kerst, 14 *Bakker* Harberdina en *Bontkes* Gesina Geertruida, Petersb.; *Huisman* Apollo en *Suk* de Welvaart, Bremen.

LONDEN 12 Oct., *Tjaaks* Henriette, Petersb.

DOVER 11 Oct., *Legger* Courrier, v. Hull n. Malaga.

COWES 11 Oct., *v. Sloten* Caspar de Robles, v. Amst. n. Surin.

RAMSGATE 10 Oct., *Olberding* Welmoet, v. Newc. n. Malaga, met verlies van anker.

PORTLAND 10 Oct., *Hotze* Jantje Wilkens, v. Newc. n. Lissabon; *Bakker* Triton, v. Lond. n. Syra.

DUNDEE 10 Oct., *Lindeboom* Margaretha, Nerva.

HARTLEPOOL 11 Oct., *Waterborg* Karsina, Harl.

LIVORNO 7 Oct., *v. Wattum* Corn. en Alida, Liverp.; *Beekering* Atalante, Amst.

VENETIE 6 Oct., *Wassenaar* Josephine Bernardine, Amst.

PATRAS 2 Oct., *v. Duffelen* Oceaan, Smirna.

CAGLIARI 2 Oct., *Fekkes* Maria Jeanette, Civita-Vecchia.

HAVANA 19 Sept., *Sprenger van Eyk* Adm. Zoutman, Swatow.

KROONSTAD 4 Oct., *Holscher* 5 Gebroeders, Porto.

Vertrokken.

TEXEL 13 Oct., *Visser* Zaanstroom, Londen; *Loorbach* Castor en Pollux, avont.; — 14 *van Groenenberg* Oncko en Johann, Venetië; *Mulder* Harmonie, Triest.

TEXEL 13 Oct., *Orré* Zeenimph, Bat.; *Overeem* N.-Holland, Sur.

VLIE 10 Oct., *Giezen* Jufvr. Hillegonda, Rostock; *Dekker* Jonge Nicolaas, Frederiks.; *Rijf* Mentor, *Karsijns* de Landman en *Menkema* Cath. Sijpkens, avont.

HELVOET 13 Oct., *Planter* Bengalen, Boston; *Brakke* Edouard, Triest; *de Weerd* Willem, Newc.

BROUWERSHAVEN 14 Oct., *Bouten* Kosmopoliet, Bat.

VLISSINGEN 12 Oct., *van Duinen* Regina, Boness.

BREMERHAVEM 12 Oct., *Bernardus* Agatha Hendrika, Noorw.

QUEENSTOWN 9 Oct., *Loodijzen* Gebroeders, v. Galatz n. Hull.

LIVERPOOL 10 Oct., *Groenewold* Fennegina Hendrika, Koningsb.

NEWPORT 10 Oct., *Woortman* Fortuna, Bahia.

ABERDEEN 10 Oct., *Pekelder* Berendina, avont.

Zeilklaar.

LONDEN 10 Oct., *Ketler* Vr. Johanna, Bat.; *v. Sluis* Tjakina, Amst.; *v. Weerden Poelman* Doethea Christina, Koningsb.

De Ned. kof Afina Hillechiena, kapit. *Drewes*, v. Amst. met suiker n. Petersb., is den 9den Oct., benoorden Altinge op Bornholm gestrand, vol water geloopen en zal wrak zijn; het volk is gered en van de lading 20 collies onbeschadigd en een klein gedeelte zwaar beschadigd geborgen.

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKTEN.

ROTTERDAM, 16 *Oct.* Gerst: 125 ℔ Pernau *f* 220.

AMSTERDAM, 14 *Oct.* Tarwe tot nagenoeg vorige prijzen met weinig handel: 129 ℔ witb. Pools. *f* 363; 128 ℔ dito *f* 360 bij partij; 126 ℔ roodb. dito *f* 325; 134 ℔ n. Bovenl. *f* 330; 124 ℔ j. Gron. *f* 240 bij partij; 131 ℔ witb. Pools. *f* 402. — Archangel Rogge bij partij prijsh., overige soorten bij gerijven onveranderd: 119 ℔ Archangel *f* 184 bij partij; 117 ℔ Petersb. *f* 175, *f* 177; 118 ℔ dito *f* 177, *f* 178, *f* 179; 119 ℔ dito *f* 180; 122, 125 ℔ Belgische *f* 210, *f* 219. — Boekweit prijshoudend, van Nieuwe Holsteins. zijn de aangevoerde partijtjes op 119 ℔ tot *f* 250 opgeruimd.

Koolzaad lager afgegeven: Friesch 65 p. vl.; op 9 vat in Oct. $77\frac{1}{2}$ p. vl.; Nov. 78 p. vl.; April 81 p. vl. — Lijnzaad zonder handel. — Raapolie dadelijk en op levering flaauwer, doch bleef op de verlaagde koersen iets vaster: op 6/w. *f* 45,75; vlieg. *f* 44,50; Nov. *f* 44,25— *f* 44,25 a *f* 44,50; Dec. *f* 44,75 a *f* 44,50 a *f* 44,75; Mei *f* 45,75 a *f* 45,25 a *f* 45,50. — Lijnolie dadelijk en op levering lager afgegeven: op 6/w. *f* 45; vlieg. *f* 43,75; Nov. *f* 43,50 a *f* 42,50 a *f* 42,75; Dec. *f* 42 a *f* 41,50. — Hennepolie op 6/w. *f* 47,25; vlieg. *f* 46. — Raapkoeken *f* 90 a *f* 95. — Lijnkoeken *f* 13 a *f* 14.

LONDEN, 12 *October*. Van inl. Tarwe was heden een matige voorraad, die echter niet dan tot ruim 2 sh. beneden de notering van l.l. Maandag konde worden gesleten. Naar vreemde was eenige vraag, doch houders niet in de prijsverlaging der inl. Tarwe willende toestemmen, ging er nagenoeg niets om. — Inl. Gerst lusteloos en 1 sh. lager, uitgenomen puike soorten, die de prijzen der vorige week bedongen. — Haver tot de laatst bestede koersen moeijelijk te plaatsen. — Boonen 1 sh. lager. — Erwten onveranderd.

Van den 14*den*. Granen onveranderd.

VEEMARKTEN.

WILDERVANK, 13 *Oct.* Op de heden gehouden najaarsmarkt waren aangebragt: 350 runderen, 40 paarden en 125 varkens. De handel in rundvee was zeer flaauw, doch de varkens zijn allen duur verkocht.

LONDEN, 12 *October*. De aanvoeren van horenvee en schapen van het vasteland gedurende de afgeloopene week waren zeer ruim. Bij het tolkantoor zijn aangegeven: 2007 ossen, 434 kalveren, 7556 schapen en 350 varkens. De handel was heden in alle soorten van vee traag, doch de prijzen waren ten volle zoo hoog als in de vorige week, en in sommige gevallen is zelfs voor het beste vee een klein avans betaald. De voorraad runderen ter markt van heden was groot, zijnde omstreeks 5200 stuks; de hoeveelheid schapen was daarentegen gering, daar er nagenoeg 20,000 stuks ter markt waren. Laatstgemelde vooral waren vast in prijs.

EFFECTEN-BEURS.

AMSTERDAM, 14 *October*.

Nederl. Werkel. Schuld $2\frac{1}{2}$ pCt. $61\frac{7}{8}$; Dito Dito 3 pCt. 74; Dito Dito 4 pCt. $94\frac{1}{4}$. — SPANJE, Onbep. Stukken $1\frac{1}{4}$ pCt. $24\frac{11}{16}$; Dito Binnenl. 6/m. 3 pCt. 36; Dito Buitenl. £ 85, 3 pCt. $39\frac{3}{4}$. — PORTUGAL, te Londen 3 pCt. $42\frac{5}{8}$; Dito 1856, 3 pCt. $42\frac{1}{8}$. — RUSLAND, bij *Hope* en Co. 1798 en 1816 5 pCt. $102\frac{3}{4}$; Dito bij *Stieglitz*, 1855, 6de serie, 5 pCt. $98\frac{1}{4}$. — OOSTENRIJK, Metall. 5 pCt. 71; Dito Dito $2\frac{1}{2}$ pCt. 37; Dito rente Amsterdam, 1854, 5 pCt. $82\frac{7}{8}$; Dito Nationale Metalliek 5 pCt. $73\frac{1}{16}$. — MEXICO, Onbep. Stukken 3 pCt. 18. — Werkelijke Venezuela 24.

ADVERTENTIEN.

De **LESSEN** over **TECHNOLOGISCHE SCHEIKUNDE** zullen aanvangen op **MAANDAG den 19den October**, des avonds te 6 uur, in het SCHEIKUNDIG LABORATORIUM.

P. J. VAN KERCKHOFF.

Het **BESTUUR** van de **BIJZONDERE SCHOLEN 1e Klasse**, *aan de Ossenmarkt* en *in de Peperstraat* alhier, maakt aan belangstellenden bekend: dat het **SCHOOLGELD** per maand, voor de LEDEN, is bepaald voor ieder Kind:

1ste	Klasse	Dagschool........	*f* 0,60	de SCHOOLBEHOEFTEN daaronder begrepen;
2de en 3de	»	Dagschool..	- 0,80	
»	»	Dag- en Avendschool	- 1,00	
»	»	Avondschool alleen	- 0,35	

doch onder korting, van het **eenvierde gedeelte** voor het **derde**, en **de helft** van het gemelde Schoolgeld voor het **vierde** Kind uit één Huisgezin.

Onderwijs in de **FRANSCHE, ENGELSCHE** en **DUITSCHE TALEN** op de AVONDSCHOOL ***f* 1,25** per maand, SCHOOLBEHOEFTEN afzonderlijk.

Namens het Bestuur voornoemd:
J. J. P. VALETON, *President.*

*** Het **BESTUUR** van het Genootschap ***PICTURA*** te *Groningen* berigt, dat bij de VERLOTING van SCHILDERIJEN van 1856, een **LANDSCHAP**, van **M. KOEKKOEK**, als PRIJS is gevallen op het Lot No. **464**, welk Stuk, niettegenstaande de gewone oproeping in de Couranten, **niet is afgehaald**, en roept daarom den HOUDER van dat LOT nog op, ten einde, op vertoon van hetzelve, genoemd Stuk, hoewel volgens de gestelde voorwaarden reeds aan *Pictura* vervallen, alsnog te kunnen **ontvangen**; zullende die SCHILDERIJ, bijaldien zich **vóór den laatsten October e.k.** de Houder van het Lot niet mogt hebben opgedaan, in de Vergadering van den 3den November e.k. worden **verkocht.**

Het Bestuur voornoemd,
Namens hetzelve:
Jhr. A. ALBERDA v. EKENSTEIN,
Secretaris.

Orgel-Concert,

te geven door den Heer **HAUFF, Jr.**, op WOENSDAG den 4den November 1857, des avonds te half zeven, in de MARTINIKERK. Entrée *f* 0—75.

De *helft* der opbrengst komt ten behoeve van de **Algemeene Armen.**

HUWELIJKS-, GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

*** ZUURDIJK, 11 October 1857. Bevallen van eenen ZOON J. E. BAZUIN, Echtgenoot van
R. E. TORRINGA.

*** Voorspoedig bevallen van een welgeschapen ZOON S. HUBER, geliefde Echtgenoot van
D. F. THIEME.
LETTELBERT, 11 October 1857.

*** Heden beviel voorspoedig van eene DOCHTER SIJTSKE BOLMAN, geliefde Echtgenoot van
Mr. J. WITTEVEEN.
METSLAWIER, 12 October 1857.

*** WARFFUM, 9 October 1857. Heden overleed, in den ouderdom van 69 jaren en bijna 8 maanden, onze zeer geliefde en algemeen geachte Vader, LUBBERTUS PATROCLUS RÖMELINGH, Weduwenaar van TIETJE WILLEMS MEDENDORP, sedert 1812 *Schoolonderwijzer enz.* alhier, en vóór dien tijd nog te *Meeden* en te *'t Waar* in het Oldambt. Zijne vijf nagelaten Kinderen met hunne Echtgenooten betreuren in 't bijzonder den dierbaren afgestorvene. — *Vrienden en Bekenden gelieven deze als speciale kennisgeving aan te merken.*

TH. RÖMELINGH.
Uit aller naam.

*** Op den Huize *Vredenhoven* overleed heden, tot diepe droefheid zijner nagelatene Betrekkingen, de WelEdelGeboren Heer Mr. JAN SIERTSEMA, in den ouderdom van ruim 66 jaren.
EEXTA, 13 October 1857.
Eenige kennisgeving.

*** Ons geliefd Dochtertje AUWINA is niet meer; in haar bezit mogten wij ons maar ruim elf weken verheugen.
OOSTWOLD, 13 October 1857.

C. O. STRUIF.
S. R. BUURMA.

*** LEEUWARDEN, 13 October 1857. Heden ontsliep, ten onzen Huize, onze geliefde Vader en Behuwdvader, ROELF DRIESMAN, in den ouderdom van bijna vijfenzeventig jaren.

H. DRIESMAN.
A. DRIESMAN, geb. BUIRING.
Uit aller naam.

DE WET OP DE GENEESKUNDE,

ofschoon dan met geringe verandering in art. 48, thans werkelijk bij de Tweede Kamer der Staten-Generaal voorgedragen zijnde, zoo wordt de aandacht van het Nederlandsche Volk op nieuw gevestigd op het Boekje: **„Neêrlands vrijheid bedreigd,"** te *Utrecht*, bij C. v. D. POST; daar het nu hoog tijd wordt, dat de Nederlanders door **TALRIJKE VERZOEKSCHRIFTEN** aan de TWEEDE KAMER **daartegen opkomen**, — niet om vijandig op te treden tegen Doctoren of hunne leer, maar alleenlijk om **ontvoogding** (*émancipation*) te erlangen, en het regt te verkrijgen zich ook op andere wijze ter genezing te behandelen of door andere Vrienden naar verkiezing te doen behandelen; want anders, zegt de Schrijver bl. 7, blijft er geen twijfel meer over of de braafste burger kan ieder oogenblik als strafbaar, door dit ontwerp worden getroffen.

*** **VAN DRUTEN & BLEEKER**, te *Sneek*, geven uit:

VAN DRUTEN & BLEEKER'S Goedkoope BIBLIOTHEEK VOOR ALLE STANDEN,

Deel XV:

HET HEELAL EN ZIJNE WONDEREN.

Populaire voorstelling der Sterrekunde en Sterrekundige Aardrijkskunde, door ***A. DIESTERWEG;*** vrij bewerkt naar den vijfden druk uit het Hoogd., door Dr. ***W. GLEUNS, Jr.,*** 1ste Deel, met platen. *f* 1,20.

Met nog een Deeltje is dit Werk compleet.

Het toenemend debiet, dat deze geheele onderneming te beurt valt, zal, vertrouwen de Uitgevers, ook aan dit schoone en belangrijke Werk niet onthouden worden. **GOED** en **GOEDKOOP** blijft de basis dezer onderneming, die in zijn geheel, en dit Werk in 't bijzonder, ook aan Heeren Onderwijzers zeer wordt aanbevolen.

AFWATERINGS- EN SCHEEPVAARTKANALEN.

Door de Erven **C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA** is uitgegeven:

Rapport der Commissie ter zake van de indeeling der Provincie in nieuwe *Waterschappen*, opzigtelijk de tegen de daarstelling van het *Waterschap* **Oldambt** en **Fivelingo** ingebragte **bezwaren**; vergezeld van een voorstel der werken, die in dat Waterschap moeten worden uitgevoerd. Prijs 25 Cent.

Nader Rapport van de Commissie benoemd bij besluit der Staten van den 13den Julij 1855, no. 3, belast met het onderzoek van de plannen ter *verbetering der Scheepvaartkanalen en de indeeling dezer Provincie in nieuwe Waterschappen*, en wel speciaal nopens de grenzen en uit te voeren werken in het nieuw op te rigten Waterschap **Westerkwartier.** Prijs 30 Cent.

Vroeger zijn door hen uitgegeven:

STATEN der **MOLENKOLONIËN** gelegen tusschen het Reitdiep en het Damsterdiep, in de vier Kerspelen-, Bellingwolder-, Termunter-, Oterdummer- en Drie-Delfzijlen-Zijlvestenijen en bezuiden het Winschoterdiep en den A-stroom, in de Provincie Groningen. Prijs 30 Cent.

Rapport van de Commissie uit den RAAD der Gemeente Groningen en *Missive* van de KAMER van KOOPHANDEL en FABRIJKEN, betrekkelijk de **verbetering der Kanalen** in de Provincie Groningen. Prijs 50 Cent.

NADERE TOELICHTING van de beschouwingen van sommige door de Staten der Provincie *Groningen* vastgestelde **ontwerpen** ter **algemeene verbetering** der **Scheepvaartkanalen in de Provincie,** van den Heer *H. OORTWIJN*, Kolonel-Ingenieur gepensioneerd met den rang van Generaal-Majoor, Ridder der Militaire Willemsorde 4de Klasse, door *de Staatscommissie*, ter zake van de verbetering en vereeniging der Scheepvaartkanalen enz. Prijs 50 Cent.

DE HERFSTVEEMARKT te *WINSUM* en *OBERGUM*

valt in op MAANDAG den 19den October 1857. Het **VEE**, dat ter MARKT wordt gebragt, moet vergezeld zijn van behoorlijke **CERTIFICATEN van GEZONDHEID.**

Donderdag den 22sten October

1857, des voormiddags te 10 uur en verv., zal, vóór en op de Bovenwoning bewoond door de Erven van wijlen den Heer A. SCHNEITHER, in de Poelestraat te *Groningen*, publiek worden verkocht, een zeer nette **INBOEDEL,** bestaande in

Mahonie- en andere Meubelen,

als: KABINET, SECRETAIRE, BOEKENKAST, KLEERKAST, LADETAFELS, extra fraaije LINNENPERS, ronde MAH. TAFEL met Marmeren Blad, eene DITO met Losse Bladen en andere TAFELS, MAH. en ANDERE STOELEN, EIKEN LEDEKANTEN, SPIEGELS, KOOK- en ANDERE KAGCHELS, HUISHOUDELIJK LINNEN en BEDDEGOED, PORSELEIN, KOPER-, TIN-, BLIK-, GLAS- en AARDEWERK, **ZILVER**, een **SMIRNAASCH VLOERKLEED,** FORTE-PIANO, ENZ., ENZ. Te bezien daags bevorens van 10—12 en 2—5 uur, tegen betaling van **tien Cent,** ten voordeele van de **Algemeene Armen** dezer Stad.

Mr. J. H. GEERTSEMA, *Notaris.*

VERKOOPHUIS IN DE OOSTERSTRAAT.

MAANDAG den 26sten October 1857, des morgens te 10 uur en vervolgens, zullen, in opgemeld VERKOOPHUIS, publiek worden verkocht: Velerhande **MEUBELAIRE** en **HUISHOUDELIJKE GOEDEREN,** als:

MAHONIEHOUTEN SECRETAIRE, DITO LEDEKANTEN, CANAPÉ'S, COMMODES, EIKENHOUTEN SECRETAIRE en CHIFFONIÈRES, fraaije MAH. ZIEKENSTOEL met ROOD GEBLOEMD TRYP, MAHONIEH.- en andere STOELEN met ZITTINGEN, GLADMANGEL, fraaije VERGULDE en andere PENDULES, TAFELS, SPIEGELS, GLAS, PORSELEIN, en eene groote partij WIT- en ander AARDEWERK, KOOK-, KOLOM- en andere KAGCHELS, **beste LIJFSTOEBEHOOREN,** BEDDEGOED en hetgeen meer te bezien zal zijn Zaturdag bevorens, des namiddags van 2—5 uur.

HEKKEMA & BARLINCKHOFF.

BOELDAG.

De Erven wijlen den Heer P. J. HUISINGA, in leven woonachtig en overleden te *Oude Pekela*, gedenken, ten overstaan van de ondergeteekende Notarissen, op WOENSDAG den 21sten October 1857, des namiddags *precies* ten *één uur*, ten Sterfhuize te *Oude Pekela*, op gewone Boelgoeds-Conditiën te verkoopen:

Twee zwarte MERRIEPAARDEN, tien beste MELKKOEIJEN, twee vette KOEIJEN, vier VAARSEN, een HOKKELING, twee vette VARKENS, twee BOERENWAGENS, twee PLOEGEN, twee EIDEN, WAAIJEN, ZEEVEN en verder BOERENGEREEDSCHAP, eene groote partij best gewonnen HOOI en STROO, KERN- en MELKGOEDEREN; een beste CALÈCHE, CHAIS met DISSELBOOM en BEUGELS, VERDEKTE KORRELWAGEN, WAGENGEREIDEN, een best RIJZADEL, STALGEREEDSCHAPPEN en hetgeen meer te voorschijn zal worden gebragt.

S. C. H. PICCARDT.
B. HAITZEMA VIËTOR.

*** In den aanstaanden Winter, op nader te bepalen tijd en plaats, zal publiek worden verkocht:

Eene aanzienlijke **HEERENBEHUIZING**, ook geschikt voor velerhande Affaires, met **SCHUUR** en grooten **TUIN**, benevens afzonderlijke **ARBEIDERSWONING**, met of zonder pl. min. 8 Bunders **LAND**; alles staande en gelegen *vóóraan* in de Gemeente *Wildervank*, en in eigendom toebehoorende aan den Heer B. J. K. MUNTINGHE, Med. Doctor aldaar.

Inmiddels ook **UIT DE HAND TE KOOP.**

Mr. J. C. VAN SLOOTEN,
Nots.

WORDT VERMIST,

sedert de **vorige week**: eene **HOED** van **PERGAMENT,** gemerkt **A. L.**, vermoedelijk van de DILIGENCE gevallen, tusschen ***Leeuwarden*** en ***Groningen***. De VINDER hiervan wordt verzocht zoo spoedig doenlijk het **vermiste teregt te brengen** aan het BUREAU van POLITIE te *Groningen*, tegen **belooning** van **ZES GULDEN.**

CREDIET-VEREENIGING.

De DIRECTIE berigt hiermede, dat zij steeds voortgaat gelden à deposito aan te nemen, welke ten allen tijde opgeëischt kunnen worden, den dag nadat daarvan ten haren Kantore kennis is gegeven. Zij geeft daarvoor gezegelde KWITANTIËN af op naam, door twee DIRECTEUREN onderteekend.

Voor die gelden vergoedt zij eene rente van een half pCt. beneden het officiële Wissel-Disconto der Nederlandsche Bank, mits die gelden acht volle dagen ter harer beschikking geweest zijn.

Elk bedrag, dat gestort of opgeëischt wordt, moet in hoofdsom van Guldens, de Interest niet mede gerekend, door het getal tien deelbaar zijn.

AMSTERDAM, 12 October 1857.

BERG.
D. D. BUCHLER.
P. N. MULLER.

Nadere inlichtingen te bekomen ten Kantore van de Agenten te *Groningen*,
DE MONCHY & Co.

Depot van Thee.

Bij den ondergeteekende zijn voortdurend verkrijgbaar, de **THEEËN** uit het Magazijn van **VAN HOUTENINGE & VISSER,** afgewogen in **verzegelde pakjes** van $2\frac{1}{2}$ Ned. Pond, 1 Ned. Pond, 5—$2\frac{1}{2}$ en 1 Onc, waarop nommer en prijs, die zich bepaalt van af 90 Ct. en hooger, zijn vermeld.

PRIJSCOURANTEN zijn gratis te bekomen.

J. V. HUISINGA, JR., Groote Markt te *Groningen.*

Kastdruiven

weder op nieuw ontvangen, zeer **fraai** van **kleur** en **heerlijk** van **smaak**, per 5 Ons 1 Guld.; en tevens het voorzien van **beste KLEIAARDAPPELEN** en het geen verder in een **GROENTEKELDER** voorhanden moet zijn; verzoekende vriendelijk gunst en rekommandatie.

J. FILIPPUS, Guldenstraat.

De ondergeteekende berigt aan de Heeren ***LEERKOOPERS***, dat hij heden de **PRIJS** van de **PAARDE-SCHACHTEN**, die goed zijn, is als volgt:

Mans Schachten	per dozijn	Paar	*f*	24.
Onder-Mans Schachten	»	»	»	- 21.
Mans Voorschoenen	»	»	»	- 16.
Onder-Mans Voorschoenen	»	»	»	- 15.

L. REINECKE.

Adres: 3de *Egelantiers Dwarsstraat*, N 390, te *Amsterdam*.
Brieven franko.

Bij den Vleeschhouwer **J. H. JOOSTEN,** in de Gelkingestraat, zal op MORGEN, ZATURDAG AVOND eene **zeldzaam fijne vette JONGE KOE** worden geslagt en ZONDAG aan den Balk zijn te bezigtigen; verzoekt gunst.

Cibaria Saluberrima,

IN PLAATS VAN

REVALENTA ARABICA.

De **CIBARIA** is het BESTE VOEDSEL voor jonge Kinderen en zwakke Menschen. Zij werkt spoediger, is smakelijker en veel goedkooper dan DU BARRY'S **Revalenta,** en heeft velen reeds hare heilzame krachten getoond. Zij wordt afgeleverd in **blikken bussen,** inhoudende: $12\frac{1}{2}$, 25 en 50 Ned. Looden, voor 45 Cts., 80 Cts. en *f* 1,50; de Prima voor 75 Cts., *f* 1,40 en *f* 2,50; te *Appingedam* bij den Heer A. B. BOUWES; te *Veendam* bij den Heer J. E. SCHOLTENS; te *Groningen* bij den Heer R. T. TIDDENS; verder in de bekende Depôts en aan het MAGAZIJN te *'s Gravenhage*, bij den Fabrikant J. A. VAN WIJK.

WEERKUNDIGE WAARNEMINGEN,

gedaan te *Groningen*; medegedeeld van wege het Genootschap: *Ter bevordering der Natuurkundige Wetenschappen.*

October 1857.

DAGEN.	BAROMETER op 0°.			THERMOMETER.			VOCHTIGHEIDS-TOESTAND.			WINDSTREEK.			LUCHTGESTELDHEID.		
	8 uur.	2 uur.	8 uur.	8 u.	2 u.	8 u.	8 u.	2 u.	8 u.	8 uur.	2 uur.	8 uur.	8 uur.	2 uur.	8 uur.
4	755,70	753,96	753,12	14,3	16,9	15,5	0,95	0,85	0,96	Z.t.W.	Z.t.W.	Z.t.W.	betrokken.	betrokken.	betrokken.
5	749,53	749,58	753,39	14,7	14,0	11,4	max.	0,95	0,91	„	N.W.t.W.	N.W.t.W.	„	„	bewolkt.
6	754,28	753,82	755,42	8,8	11,3	8,2	0,91	max.	0,92	„	Z.Z.W.	Z.Z.W.	„	regen.	helder.
7	755,51	751,62	747,82	6,3	13,7	12,0	0,99	0,87	0,84	Z.O.t.Z.	Z.O.t.O.	O.Z.O.	„	betrokken.	betrokken.
8	745,12	744,03	742,19	10,6	14,6	12,0	0,95	0,74	0,85	Z.	Z.	Z.	„	bewolkt.	„
9	736,61	740,21	744,48	11,5	13,1	11,5	0,85	0,99	0,99	„	Z.t.W.	Z.t.W.	„	regen.	bewolkt.
10	749,73	752,72	755,21	10,0	14,7	10,9	0,97	0,81	0,96	Z.W.t.Z.	W.	Z.Z.W.	bewolkt.	bewolkt.	helder.

Te *Groningen*, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.